

VILIAM TARJÁNYI

**MLÁDEŽNÍCKY
DYCHOVÝ
ORCHESTER
PREŠOV**

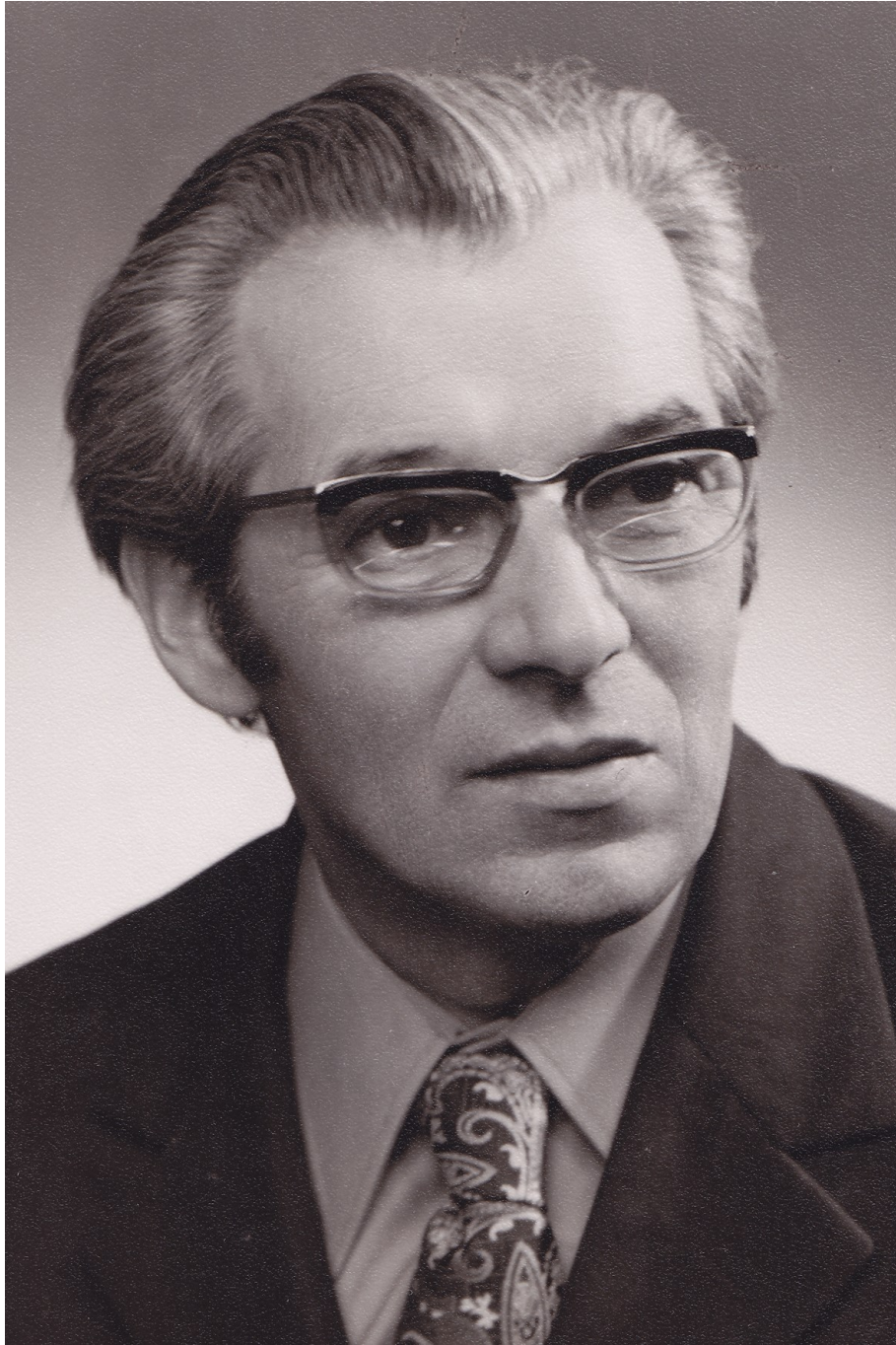
50. VÝROČIE

2010

Viliam Tarjányi

**MLÁDEŽNÍCKY DYCHOVÝ ORCHESTER
PREŠOV - 50. VÝROČIE**

Venované môjmu otcovi k nedožitým 95. narodeninám

VILIAM TARJÁNYI

Mládežnícky dychový orchester Prešov – 50. výročie
Jubilejný zborník
k 50. výročiu vzniku Mládežníckeho dychového orchestra

Zborník vyšiel s finančnou podporou mesta Prešov

Redakčná rada: PhDr. Viliam Tarjányi – predseda,
Mgr. Anna Bakajsová, Mgr. Beáta Balážiová, Jozef Blažovský, Jozef Kakaščík

Zostavil a na vydanie pripravil: PhDr. Viliam Tarjányi
Slovenská jazyková korektúra: Mgr. Anna Bakajsová

Do tlače pripravil: Ing. Valéria Kmecová, Ing. Iveta Čuchranová
Grafika: Martin Čuchran
Obálka: Július Muška, akademický maliar
Vydanie: prvé
Rok vydania: 2010
Počet výtlačkov: 150 kusov
Tlač: PEJTR – Ján Trudič

© PhDr. Viliam Tarjányi, 2010

ISBN 978-80-969786-5-6

OBSAH

ÚVOD.....	7
ZAKLADATEĽ, UMELECKÝ VEDÚCI (A. Bakajsová)	9
GENÉZA MLÁDEŽNÍCKEHO DYCHOVÉHO ORCHESTRA PREŠOV (V. Tarjányi).....	13
GARANTI, PERSONALISTIKA, UMELECKÉ VEDENIE, DIRIGENTI (V. Tarjányi - F. Biroš).....	21
PRVÍ ČLENOVIA A PRVÉ ZAČIATKY MLÁDEŽNÍCKEHO DYCHOVÉHO ORCHESTRA PREŠOV (V. Tarjányi)	25
ČLENOVIA MLÁDEŽNÍCKEHO DYCHOVÉHO ORCHESTRA PREŠOV (V. Tarjányi - J. Kakaščík).....	30
MEDZINÁRODNÁ SÚŤAŽ INTER-TIE V MIDDLESBROUGH ANGLICKO (A. Bakajsová - V. Tarjányi)	39
CELOSLOVENSKÁ SÚŤAŽ MALÝCH DYCHOVÝCH HUDIEB (V. Tarjányi)	46
SÚČASNÝ MLÁDEŽNÍCKY DYCHOVÝ ORCHESTER (ZUŠ J. Poschla, Prešov)	48
ROKY 1960 – 1970 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ (V. Tarjányi).....	50
ROKY 1971 – 1981 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ (V. Tarjányi).....	52
ROKY 1982 – 1992 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ (V. Tarjányi - ZUŠ J. Pöschla, Prešov).....	54
ROKY 1993 – 2003 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ (ZUŠ J. Pöschla)	56
ROKY 2004 – 2010 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ (ZUŠ J. P Pöschla)	56
SPOMIENKY, ZAČIATKY BÝVALÝCH A SÚČASNÝCH ČLENOV (A. Bakajsová - B. Baláziová)	58

EDIČNÁ POZNÁMKA (V. Tarjányi)	68
OBRÁZKOVÁ PRÍLOHA (V. Tarjányi - J. Blažovský)	70

ÚVOD

Jubilejný zborník je predvojom pripravovanej monografie o „Mládežníckom dychovom orchestri Prešov“, v ktorej sa obzrieme za minulosťou, súčasnosťou, ale zamyslíme sa aj nad budúcnosťou rozvoja nielen Mládežníckeho dychového orchestra z Prešova, ale mládežníckych dychových orchestrov na Slovensku.

Jubilejný zborník Mládežnícky dychový orchester Prešov – 50. výročie (ďalej len „dychový orchester“) vznikol z dôvodu priblížiť bývalým aj terajším členom dychového orchestra etapy doterajších piatich decénií. Poskytuje myšlienky, postrehy, fakty, autentické články, štatistické údaje, ktoré sú zachytené v kronikách a archívnych materiáloch zakladateľa dychového orchestra, umeleckého vedúceho, dirigenta pána Viliama Tarjányiho.

Obsahovú časť tvorí súbor príspevkov bývalých členov Mládežníckeho dychového orchestra Prešov, z ktorých každý je uzavretým celkom. Zborník čitateľom predstavuje detstvo, začiatky učiteľskej kariéry a umelecké kroky pána Tarjányiho. „Curriculum vitae“ je doplnené o jeho skladateľskú tvorbu a ocenenia, ktoré získal za svoj novátorský prínos v mimoškolskej činnosti. Za nesmierne obetavú, profesionálnu a pokrokovú prácu v oblasti dychovej hudby.

V genéze, ktorá je textovo najobsiahlejšia je predovšetkým do roku 1984 presne zdokumentovaný a chronologicky zostavený vývoj a umelecká činnosť dychového orchestra. Približuje spektrum histórie, prelomy jednotlivých rokov vo vývoji štýlu dychového orchestra až po krátku úvahu, hodnotenie a zamyslenie sa nad pôsobením súčasného dychového orchestra. Poskytuje prehľad o personálnom manažmente, dirigentoch, bývalých a súčasných členoch, ktorí pôsobili v dychovom orchestri. Zostavovateľ zborníka približuje vrchol dychového orchestra v 70. rokoch minulého storočia v podobe Medzinárodnej súťaže v Anglicku a úspech „malej dychovej hudby“ zo súťaže v Lednických Rovniach. Každý príspevok je obohatený o fotografickú dokumentáciu.

Početnú časť obsahu prináša spracovaný materiál o štatistickom prehľade, významnejších aktivitách dychového orchestra za jednotlivé decéniá. Počiatočné roky sú spracované zakladateľom dychového orchestra. Roky 1985 – 2010 sú zdokumentované na základe podkladov, ktoré poskytol riaditeľ Základnej umeleckej školy Jána Poschla na Prostějovskej ulici v Prešove. Veľmi cenné sú spomienky bývalých a súčasných členov na začiatky, účinkovanie v dychovom orchestri.

Z archívu fotodokumentácie je zostavená pestrá škála obrázkov dychového orchestra za jednotlivé roky, t. j. aktivity, koncerty, podujatia, ktoré sú nesmierne cenným materiálom.

Tento jubilejný zborník predstavuje doteraz najkompletnejší text, štatistiku a obrázkovú prílohu dychového orchestra, ktorý bol k rôznym výročiam spracovaný a vydaný.

Zborník uzatvára prehľadný súpis doterajších vydaných publikačných príspevkov týkajúcich sa dychového orchestra a dokumenty z ktorých boli čerpané a uvedené zdroje v tomto jubilejnom zborníku.

PhDr. Viliam Tarjányi

ZAKLADATEĽ, UMELECKÝ VEDÚCI

Anna Bakajsová

Viliam Tarjányi

zaslúžili pracovník kultúry

21.10.1915 – 10.01.1996

Významný dlhoročný pedagóg, umelecký vedúci, dirigent a skladateľ, ktorý sa zaslúžil o nesmierny rozvoj a vynikajúce výsledky v oblasti záujmovej umeleckej činnosti v rámci mesta, kraja a republiky.

Detstvo a začiatky učiteľstva:

„Deň pred tým, ako 22. októbra 1915 v americkom meste Cleveland podpísali americkí Slováci a americkí Česi dohodu o vzájomnej spolupráci a vytvorení spoločného česko-slovenského štátu, nazvanú Clevelandská dohoda, v prešovskej robotníckej rodine uzrel svetlo sveta chlapec, ktorému dali meno Viliam.“ (Švorc, 2009)

Narodil sa v Prešove, v rodine robotníka. Otec hral pomerne dobre na husliach, a preto sa rozhodol zasvätiť do tajov tohto umenia aj prvorodeného syna. Jeho nadanie sa rozvíjalo vďaka blízkosti takých mien, ako bol Štefan Moyzes, Ján Pöschl. Po ukončení ľudovej školy prechádza na I. štátne gymnázium v Prešove a naďalej sa venuje hre na husle. O jeho rýchlom umeleckom raste a napredovaní svedčí fakt, že bol v roku 1928 vybraný medzi najlepších interpretov na Slovensku, ktorí po návrate Jána Levoslava Bellu na Slovensko, za jeho prítomnosti, reprezentovali v Martine slovenskú hudobnú kultúru. V hre sa zdokonaľuje u pani Margity Pálovej, no najväčším prínosom bolo štúdium u profesora Jozefa Brabca. Husliam sa chcel venovať aj profesionálne, ale jeho robotnícky pôvod túto cestu zahatal. Z gymnázia odchádza a študuje na Ruskom učiteľskom ústave v Prešove. V hre na husliach a v hudobnej náuke získava nesmierne nové znalosti a umelecký rast u prof. Alojza Kubištu. Patrí medzi najlepších študentov.

Po ukončení Učiteľského ústavu v Prešove, sa dostáva na svoje prvé učiteľské pôsobisko. Učí v dedine Kapišová vo Svidníckom okrese. V Lipovej v Bardejovskom okrese zakladá školu. Keďže odmieta v obci Lipová založiť miestnu organizáciu Hlinkovej strany je nútený odísť z učiteľských služieb a v októbri 1941 narukovať do armády. V roku 1943 odchádza na východný front.

Po ukončení 2. svetovej vojny sa v decembri 1946 vracia do Prešova. Pôsobí ako učiteľ, pedagóg na viacerých školách. V rokoch 1951 – 1957 pôsobí na Pedagogickej škole K. Gottwalda, v rokoch 1957 – 1959 na Plzenskej. Po diaľkovom štúdiu a ukončení Vyššej pedagogickej školy v odbore slovenský jazyk, hudobná výchova a zemepis pre 6. – 9. ročník a získaní titulu promovanej pedagóg, nastupuje na Jedenásťročnú strednú školu na Mudroňovej ulici. Prvého septembra 1959 pán Viliam Tarjányi, zakladá na tejto škole pioniersky dychový orchester „Červená šatka,,. Mal už veľké skúsenosti, pretože pôsobil ako hráč a pracoval v orchestri Robotníckeho kultúrneho spolku (ďalej len „RKS“) Prešov spolu s pánom J. Poschlom, kapelníkom tejto mestskej dychovej hudby. Po jeho smrti sa stal vedúcim a dirigentom orchestra. Počas jeho pôsobenia vo funkcii vedúceho a dirigenta RKS, získal tento dychový orchester najvyššie vyznamenanie za „Zásahu o výstavbu“ udelené prezidentom ČSSR dňa 30. apríla 1965.

Na Jedenásťročnej strednej škole, neskôr Základnej deväťročnej škole na Mudroňovej ulici, pôsobí až do odchodu do dôchodku v roku 1978. Neodchádza však od svojej najväčšej lásky – detí. Plným priehrštím sa venuje dychovému orchestru. Zdravie však hlási vyčerpanosť. Musí chtiac – nechtiac zanechať aj to .

Jeho bohaté odborné skúsenosti a veľmi úspešné pôsobenie v mimoškolskej činnosti bolo zúročené nielen v oblasti dychovej hudby, ale aj v speváckych zboroch. Bol vicedirigentom a dirigentom prešovského speváckeho zboru Moyzes a detského speváckeho zboru na Mudroňovej škole, s ktorými dosiahol taktiež veľmi výrazné výsledky a úspechy.

Ocenenia, uznania:

Pán Tarjányi ma veľkú zásluhu na tom, že sa stal priekopníkom vzniku, respektíve zakladania v 60. a 70. mládežníckych dychových orchestrov na Slovensku. Po vzore „prešovskej dychovky“ vznikajú mládežnícke dychové orchestre v Košiciach, Humennom, Snine, Poprade, Považskej Bystrici, Dubnici.

V rámci mimoškolskej činnosti je meno Viliam Tarjányi nezanedbateľným pojmom. K jeho nesporne veľkým odborným kvalitám treba pripísať hodnotu človeka, učiteľa, hudobníka telom aj dušou. Jeho pedagogické a odborné schopnosti prispeli k výchove niekoľkých profesionálnych hudobníkov, hudobných skladateľov a muzikológov.

Za pedagogickú činnosť, mimoškolskú činnosť, za zásluhy vo výchove mládeže, za rozvoj kultúry na Slovensku dostal dovedna 25 uznaní a najvyšších vyznamenaní našich aj zahraničných.

- Minister kultúry Slovenskej socialistickej republiky p. M. Válek udeľuje čestný titul zaslúžilý pracovník kultúry Viliamovi Tarjányimu za mimoriadne pracovné úspechy v záujmovej umeleckej činnosti, 26. 10. 1972, Bratislava.
- Po prvýkrát v histórii mesta Prešov, udeľovanie Ceny mesta Prešov, 14. 06. 1973. Pánovi Tarjányimu, umeleckému vedúcemu a dirigentovi orchestra ODPM v Prešove udelená Cena mesta Prešov za prácu s dychovým orchestrom menovite za úspechy dosiahnuté v roku 1972 v odbore reprodukčné umenie v oblasti hudby.
- Ďakovný list primátora mesta Prešov pri príležitosti 75. výročia vzniku dychového orchestra RKS za osobný prínos do rozvoja kultúry mesta Prešov, 28. 10. 1994.
- Rada Slovenského Hudobného Fondu – Združenie dychových hudieb Slovenska udelila p. Tarjányimu za celoživotnú prácu „Cena Karola Pádiveho za rok 1993“ za dlhoročnú činnosť kapelníka dychového orchestra RKS a úspešnú tvorbu mnohých skladieb pre veľké dychové orchestre. Na slávnostnom otvorení Bratislavských hudobných slávností 1. októbra 1994 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca za prítomností Ľ. Romana, ministra kultúry Slovenskej republiky, cenu odovzdal (prevzal jeho syn) primátor mesta Bratislava p. J. Kresánek.
- Primátor mesta Prešov, 4. júna 2009 udelil Cenu mesta Prešov za rok 2008 p. V. Tarjányimu „In memoriam“ významnému hudobníkovi, skladateľovi a dirigentovi za jeho zásluhy a osobný vklad do rozvoja mládežníckych dychových orchestrov na Slovensku a za rozvoj a vynikajúce výsledky v oblasti záujmovej umeleckej činnosti v rámci mesta Prešov i celého Slovenska.
- Niekoľkonásobné diplomy, čestné uznania za najlepší dirigentský výkon.

Tvorba:

Ako skladateľ venoval sa vo svojej tvorbe myšlienkam humanizmu, pokroku, zachovaniu mieru a priateľstva medzi národmi. Skomponoval, resp. zinsstrumentoval vyše 43 skladieb. Najúspešnejšími sú skladby pre dychový orchester:

- Duní náš krok – pochod,
- Pochod odbojárov,
- Dajme sa na pochod,
- Opora mieru,
- Luna tancuje – valčík,
- Nestor – kvapík,

- Mládežnícka veselica,
- Polka pre Milana,
- Šarišská polka
- Serenáda – rozprávkové intermezzo.

Ako skladateľovi mu boli tlačou Slovenského Hudobného Fondu vydané niektoré skladby a niekoľko profesionálnych dychových orchestrov tieto skladby nahralo v rozhlase a vydalo gramoplatňou.

Epilóg:

Pán Tarjányi je jednou z najvýraznejších osobností, ktoré sa zaslúžili v oblasti kultúry o rozvoj nášho mesta Prešov. Zomrel 10. januára 1996 v rodnom Prešove, ktorý mal veľmi rád a nikdy, i keď mal množstvo významných a lukratívnych ponúk, ho neopustil.

GENÉZA MLÁDEŽNÍCKEHO DYCHOVÉHO ORCHESTRA PREŠOV

Viliam Tarjányi

Z podnetu Okresného výboru Komunistickej strany Slovenska v Prešove v školskom roku 1959/1960 bol založený dychový orchester Červená šatka pri Jedenásťročnej strednej škole v Prešove, Mudroňova ulica. Teda pred vyše päťdesiatimi rokmi. Bol avantgardou pre mnohé mestá, kde po vzore Prešova, vznikali mládežnícke dychové orchestre..

V začiatkoch pomáhali pri výchove prvej generácie mladých Ján Pöschl riaditeľ hudobnej školy v Prešove a vďaka patrí por. Jánovi Holoubkovi, kapelníkovi vojenskej dychovej hudby v Prešove a aj inštruktorom z vojenskej hudby.

V roku 1961 dychový orchester Červená šatka prechádza pod strechu Okresného domu pionierov a mládeže Prešov, ktorý mu vytvoril lepšie podmienky a udomáčkuje sa pod názvom „Mládežnícky dychový orchester ODPaM Prešov“ (ďalej len „dychový orchester“) Umelecké vedenie sa rozšírilo o dvoch učiteľov, dirigentov PaedDr. Jozefa Boldižára a PaedDr. Michala Olejarníka žiakov p. Tarjányiho. Prílev nových adeptov dychového orchestra sa rozšíril výberom žiakov z ďalších škôl, predovšetkým zo Základnej deväťročnej školy na Mudroňovej ulici, Základnej školy na Konštantínovej č. 2 a postupne zo všetkých prešovských škôl.

Vedenie orchestra začína systematicky spolupracovať s vojenskou dychovou hudbou v Prešove. Spočiatku je to s kapelníkom Jaroslavom Voříškom, Štefanom Vargom a od roku 1963 s p. Antonom Nahackým, ktorý nastupuje za kapelníka vojenskej dychovej hudby v Prešove. Významným medzníkom v tomto období je aj začiatok spolupráce so skladateľom, Antonom Petříkom, ktorý sa stáva „domácom skladateľom“ a aranžérom dychového orchestra.

Za krátky čas dychový orchester svojou činnosťou a predovšetkým vysokou umeleckou úrovňou dal podnet vo viacerých mestách pre vznik takýchto hudobných telies, t. j. mládežníckych dychových orchestrov. (Košice, Humenné, Snina, Poprad, Považská Bystrica, Dubnica nad Váhom). Ojedinelosťou bolo, že vtom čase na Ľudovej škole umenia (ďalej „ĽŠU“) v Prešove hudobný odbor nemal zastúpenie vo vyučovaní v hre na dychové nástroje. Ľudové školy umenia nedisponovali učiteľmi, absolventmi konzervatórií, ktorí by učili žiakov na dychové nástroje. Možnosti štúdia v hre na dychové nástroje (flauta, lesný roh, trúbka) vznikli na ĽŠU v Prešove až v roku 1965. A predsa do dychového orchestra prichádzali aj talenty, ktoré dosahovali úroveň študentov konzervatórií (M. Nepela, I. Hudáček, F. Turák, V. Grejták)

Od samého začiatku svojho vzniku, dychový orchester svojou kvalitou presiahol región kraja. Zásluhou pána Tarjányiho sa začala písať nová éra v oblasti mládežníckych dychových orchestrov. Hudba, ktorá mala netradičnú nielen formu, štýl poňatia dychovej hudby dovtedy málo hranej, ale aj umeleckú úroveň. Repertoár tvorili okrem úžitkových pochodov, typické skladby pre žáner dychovej hudby. Absolútnou prioritou na Slovensku, ktorú dychový orchester z Prešova prezentoval boli vtom čase interpretácie náročných klasických skladieb. (F. M. Bartholdy: Svadobný pochod, L. v. Beethoven: Egmont, predohra, P. I. Čajkovskij: Andante cantabile, A. Chačaturjan: Gopak, W. A. Mozart: Alla Turca, G. Bizet: Arlesanka, pastorale, J. Brahms: Uhorský tanec č. 5, F. Suppé: Ľahká jazda, predohra, D. Šostakovič: Slávnostná predohra, G. Verdi: Traviata, predohra, A. Dvořák: Slovanský tanec č. 2, B. Smetana: Slávnostná predohra) Z tvorby slovenských skladateľov (M. Moyzes: Naše Slovensko, predohra, G. Dusík: Slovanský tanec z opery Hrnčiarsky bál, K. Pádívý: Rušaj junač, T. Andrašovan: Zem spieva,) Z domácej dielne skladby predovšetkým Antona Petrika, ktoré náročnosťou boli porovnateľné s komponovaním pre „symfonický - filharmonický orchester“. Plodná bola skladateľská tvorba aj p. V. Tarjányiho a A. Nahackého.

Postupom času interpretuje vo svojich vystúpeniach aj skladby špičkových hudobných skladateľov na Slovensku v oblasti dychovej hudby (M. Galovec, I. Glórik, A. Hudec, K. Pádívý. G. Príbel) Z českých veľikánov dychovej hudby sú to skladby (F. Kmoch, A. Rulíšek A, J. Praveček, J. Vejvoda)

V 60. a prvej polovici 70. rokoch 20. storočia regionalita dychového orchestra ďaleko presiahla hranice mesta, okresu, kraja a Slovenska nielen výnimočnosťou, ale aj absolútne bezkonkurenčnosťou, svojou umeleckou interpretáciou, dramaturgiou, náročným repertoárom a mimoriadnymi úspechmi na Slovensku medzi mládežníckymi dychovými orchestrami. Jeho kvalita, na amatérske pomery dosahuje vysokú úroveň. Činnosť, prezentácia vysokej kvality dychového orchestra získava výrazné úspechy v kolíske dychovej hudby v Čechách. Aj v rámci Československa na súťažiach v českých mestách patril medzi špičkové dychové orchestre, (Kmocho Kolín, FIJO Cheb), športovou terminológiu, vždy ziskom prinajmenšom „striebrnej medaily“.

Už v prvom decéniu svojej existencie mal dychový orchester bohatú umeleckú činnosť. Z autentických údajov kroniky zakladateľa sa dozvedáme, že od roku 1959 do roku 1969 absolvoval 566 vystúpení. Jeho popularita a hlavne kvalita za tak krátky čas nenechala bez povšimnutia čsl. rozhlas v Košiciach. Dňa 24. októbra 1962 nahral svoju prvú nahrávku

pre kraľové vysielanie. Svoj prvý verejný koncert uskutočnil 30. apríla 1963 v PKO Prešov. Verejnosti sa predstavil 8 skladbami. Prvá bilancia „päťročnice“ dychového orchestra je skutočne pozoruhodná. Účinkovanie v Prahe, Bratislave, Košiciach, Keľmarku, Vysokých Tatrách, Rudňanoch, Svidníku, Spišskej Novej Vsi, Medzilaborciach, Vyšnom Nemeckom a v okolitých mestečkách a obciach predstavuje 204 vystúpení .

Tok udalostí, existencia dychového orchestra plynie ďalej. Koncerty, festivaly. oslavy, súťaže, nahrávky v televízií, rozhlase sú pravidelnou „náplňou“ dychového orchestra.

Rovište - celoštátne stretnutie pionierov (1966), Novoročná slávnosť pionierov, stretnutie s predstaviteľmi strany a vlády na Pražskom Hrade (1967), - „Projekt - Kolotoč“, Španielsky sál. Súťažný vrchol V. Kmochoy Kolín (1967). Medzi 12 najlepšimi dychovými orchestrami v rámci Československa obsadil dychový orchester z Prešove strieborný stupienok. Absolutórium získal za povinnú skladbu zaslúžilého umelca Jindřicha Pravečka „Mamkina rozprávka“ pod dirigentskou taktovkou Viliama Tarjányiho a za najlepší sólový výkon bol vyhodnotený Štefan Foltín v skladbe N. Rossi „Večierka“.

Vrcholom decénia bolo predovšetkým na vtedajšie pomery a možnosti vycestovanie do zahraničia. V tomto období, resp. týchto rokoch bolo dostať sa do zahraničia, obzvlášť do „kapitalistickej krajiny“ veľmi ťažké, skoro nemožné. A práve dychový orchester bol vybraný na základe prísnych kritérií umeleckej kvality na medzinárodný festival INTER – TIE do Anglicka v čase 27. júla až 4. augusta 1968.

Raritou v podaní skupiny členov dychového orchestra bola veľmi úspešná činnosť v hudobnom žánri swingového rytmu - jazz. Očaril ich predovšetkým tradičný new orleánsky štýl – dixieland. Dixielandová skupina pod názvom partia „LEČO“ (B. Novák, klarinet, V. Šifter, trúbka, M. Nepela, trombón, Š. Dugas, banjo, I. Benko, tuba, S. Bobák, bicie) zožala nejeden úspech svojimi vystúpeniami. Pokračovateľmi bola partia „LEČO 2“ (V. Grejták, klarinet, F. Turák, trúbka, I. Hudáček, trombón, P. Baláž, banjo, L. Kišelák, kontrabas, I. Šofranko, bicie)

Nový prvok p. Tarjányiho v umeleckom raste dychového orchestra, jeho popularite a zdokonaľovaní hráčskej vyspelosti spočíval vtom, že dychový orchester sa zapájal do hudobných aktivít aj počas prázdnin. V dňoch 24. – 25. júla 1971 po prvýkrát na Slovensku sa konala v Lednických Rovniach celoslovenská súťažná prehliadka malých dychových hudieb. Pod hlavičkou ZDŠ Mudroňova Prešov sa zúčastnil tejto súťaže 19 členný kolektív členov dychového orchestra. Poctivou prípravou a vynikajúcim výkonom získal 1. miesto.

Na konci druhého decénia mal dychový orchester za sebou 1382 vystúpení. Čo do počtu vystúpení rekordným bol rok 1973. Číslica umeleckej činnosti sa zastavila na 169. Predovšetkým sú to koncerty, oslavy, výchovné koncerty na školách a zahraničné koncerty. Aj keď na Slovensku sa rozšírila činnosť mládežníckych dychových orchestrov, dychový orchester z Prešova si naďalej udržuje vysoký štandard. V rozpätí rokov 1972 – 1978 sa stáva nepretržite absolútnym víťazom Podtatranského festivalu. (Prvé dva festivaly v rokoch 1970, 1971 bol vzorový). Okrem celkového prvenstva získava najlepšie ocenenia za povinné skladby, dramaturgiu, sólové výkony. Viliam Tarjányi pravidelne je ocenený za najlepšie dirigentský výkon. Dychový orchester získava natrvalo hlavnú putovnú cenu AMATI KRASLICE.

Rok 1979 sa nesie v znamení dvadsiatej sezóny účinkovania dychového orchestra na scéne. Dychový orchester zapája sa do rôznych kultúrno-spoločenských aktivít mesta Prešov a Východoslovenského kraja. K vrcholom patria jubileá. Pri príležitosti 20. výročia založenia dychového orchestra konal sa 19. 09. 1979 v PKO Prešov, XVII. výročný koncert.

V 70. a 80. rokoch dvadsiateho storočia dychový orchester vystupuje pod dvoma „firmami“. Od septembra 1977, keď za riaditeľa Ľudovej školy umenia v Prešove na Baštovej ulici (ďalej len „ĽŠU“) bol vymenovaný PaedDr. Michal Olejarník, zároveň umelecký vedúci a dirigent dychového orchestra v spolupráci s ODPaM sa v rámci súťaží pridružil dychový orchester pod „značku“ ĽŠU. Postupne sa káder dychového orchestra dopĺňa prevažne žiakmi a absolventmi ĽŠU. Pod hlavičkou ĽŠU sa prezentoval na súťažiach dychových orchestrov (marec 1980 Krajská súťaž v Humennom, máj 1980 Celoslovenská súťaž v Banskej Bystrici, marec 1983 Krajská súťaž vo Svite, máj 1983 Celoslovenská súťaž v Novej Dubnici). Zaujímavosťou je, že aj keď hrácke obsadenie tvoria žiaci ĽŠU svojím výkonom čiastočne ustupuje z pozícií najlepšieho dychového orchestra na Slovensku. Účinkuje viac - menej na domácich kultúrno spoločenských akciách: Novoročné stretnutia pionierov, promócie VUML, Prešovské výstavné trhy, Okresné konferencie, 1. májové sprievody, Slávnosti kultúry ukrajinských pracujúcich, Mierové manifestácie, Oslavy výročia SNP. Chýba konfrontácia s českými dychovými orchestrami. Súťaže typu Kmochovo Kolín. Zahraničné súťažné festivaly.

Deväťdesiate roky minulého storočia výrazne poznačili vplyv a ďalší umelecký rast dychového orchestra z troch aspektov.

Po prvé, dychový orchester sa stáva súčasťou Základnej umeleckej školy na Prostějovskej ulici, kde je dychové oddelenie, ktoré pripravuje a vyučuje žiakov pre dychový orchester.

Po druhé na Základnej umeleckej škole Mikuláša Moyzesa v Prešove vznikol v roku 1995 Mládežnícky dychový orchester BAŠTOVANKA, ktorého umeleckým vedúcim sa stal bývalý člen, neskôr dirigent dychového orchestra p. Jozef Kakaščík v súčasnosti riaditeľ tejto školy. Vznikom nového dychového orchestra nastal určitý odliv, resp. presun žiakov, hráčov do dychového orchestra BAŠTOVANKA.

Po tretie, nový trend v oblasti dychových orchestrov, poňatie - show program. Vytráca sa klasická hudba dychového orchestra, ktorá je „nahrádzaná tanečným štýlom“ a predovšetkým spoluprácou, doplnkom skupinou dievčat tanečného prvku s rovnakou choreografiou, t. j. mažoretkami. Na jednej strane je to prínosom a akýmsi spestrením repertoáru. Bohužiaľ u väčšiny dychových orchestrov na Slovensku sa tento štýl stáva prioritný v dramaturgii. Tomuto poňatiu sa prispôbil aj súčasný dychový orchester, čo sa odzrkadľuje na jeho aktivitách. Začína systematicky spolupracovať s mažoretkami z PKO Prešov. (Dnes pod názvom Witches, ktoré sú špičkovým amatérskym súborom v rámci Európy). Keďže tento štýl „letí“, nie je núdza o podujatia tohto žánru. V priebehu rokov 1990 – 1999 postupne sa zúčastňuje zahraničných festivalov, karnevalov, zájazdov, v ktorých dominantnú úlohu zohrávajú mažoretky z PKO Prešov: Kodaň, Dánsko (1995), San Remo, Taliansko (1997), Pamiers, Francúzsko (1998), Chalon – sur – Saône, Francúzsko (1999).

Ani nástupom nového milénia a naštartovaním do svojho piateho decénia neprináša vo svojom repertoári súčasný dychový orchester nič nové, ani objavné. Žiadny posun, novota v umeleckej dramaturgie. Jeho „koncertná a umelecká činnosť“ stáva sa stereotypom a je „pod záštitou mažoretiek“. Karneval Rím, Rimini, Taliansko (2000), Tour de France: Mende, Sant Palais, Fouras, (2001). Menton, Albi (2005).

Zo súťažných prehliadok získava v júni 2006 na domácej pôde v Prešove v rámci Celoštátnej súťažnej prehliadky detských a mládežníckych dychových hudieb „Zlaté pásmo“ v kategórií – mládežnícke dychové hudby. Tento úspech je svetlým javom dychového orchestra zo súťažných prehliadok dychových orchestrov na Slovensku.

Od vzniku dychového orchestra až po súčasnosť sa vystriedalo v orchestri mnoho mladých ľudí, nadšencov dychovej hudby.

Práve obdobie rokov 1960 – 1990 je výrazné tým, že členmi dychového orchestra boli veľmi talentovaní hudobníci. V orchestri dostali veľmi solídne základy v hre na dychový nástroj, orchestrálnu súhru, získanie technickej zdatnosti v hre na nástroji, vďaka interpretáciám náročných skladieb. Mnohí z nich pokračovali profesionálne ďalej, či už štúdiom na konzervatóriu, Vysokej škole múzických umení, alebo vysokých školách so zameraním študijného odboru hudobná výchova. Absolventi týchto škôl stali sa buď profesionálnymi hudobníkmi Slovenskej filharmónie (Ľ. Kamenský), Štátnej filharmónie v Košiciach (A. Trnková-Oleárová, A. Vlasatá, A. Majoroš) alebo pedagógmi, učiteľmi, (M. Rusňáková-Matejová, D. Eremiáš, E. Čížeková, M. Leško) riaditeľ (J. Kakaščík) na základných umeleckých školách. Osobnosťou v oblasti hudby, hudobný skladateľ a muzikológ (F. Turák)

Poniektoí svoje vysokoškolské štúdium s aprobáciou hudobnej výchovy uplatnili, ako výborní učitelia na základných školách. (A. Bakajsová-Tarjányiová a ďalší) Z radov chlapcov spoľahlivosťou, kvalitou a svojou výkonnosťou v hre na dychový nástroj šírili dobré meno dychového orchestra v posádkových vojenských hudbách počas základnej vojenskej služby. (D. Hulvej, I. Handrlica, J. Kakaščík, Š. Marušák, P. Mrúz, M. Nepela, Š. Nižník, V. Tarjányi, J. Vyhonský, F. Zrelák). Absolventom Vojenskej hudobnej školy Víta Nejedlého v Roudnici nad Labem je bývalý člen dychového orchestra p. Štefan Kovalič v súčasnosti učiteľ a vedúci dychového oddelenia na ZUŠ Mikuláša Moyzesa, Prešov.

V nemálo prípadoch o dychovom orchestri vedia ľudia v mestách na celom Slovensku iba preto, že niektorí bývalí odchovanci aktívne pôsobili, resp. pôsobia v rôznych profesionálnych hudobných telesách. Svoju profesionalitu uplatnili v Divadle Jonáša Záborského v Prešove (M. Nepela, M. Berčík, J. Blažovský, ml.), Poddukliansky umelecký ľudový súbor Prešov (S. Magda), TOČR Bratislava, hudobné profesionálne zoskupenia, skupiny (B. Kopčák), skupina ELÁN Bratislava (F. Turák, J. Tekel', B. Kopčák). Viacerí účinkovali a účinkujú v Tanečnom orchestri TOP - Bing band Prešov, Prešovský dixieland (P. Bednár,)

V súčasnosti dychový orchester pôsobí pri Základnej umeleckej škole Jána Pöschla Prostějovská 36, Prešov. Nedosahuje umeleckú úroveň, kvalitu, dramaturgiu repertoáru, ani kladenie si vysokých cieľov ako dychový orchester 60. až 90. rokoch 20. storočia. Patrí medzi priemerne dychové orchestre na Slovensku.

Súčasnému „umeleckému manažmentu“ dychového orchestra chýba charizma osobnosti dirigenta. Umelecká náplň je predovšetkým postavená na kulisovú hudbu, „křoví“

pre mažoretky, resp. defilé – vystúpenia v uliciach miest ako „doprovod“ sprevádzajúci mažoretky, „stacionárny show program v hotelových komplexoch pre večernú zábavu turistov“.

Náročnejšie programy ako sú výročné koncerty a súťaže dychových orchestrov bez výraznejších výpomocí z radov bývalých členov, alebo členov z iných dychových orchestrov, hudobných telies a učiteľov školy, nie je schopný predniesť v kvalitnej interpretácii.

Vo svojom pôsobení dosiahol „jediný primát“ oproti orchestru 20. storočia, a to počtom zahraničných zájazdov z dôvodu, že dnes dychové orchestre nemajú problém účinkovať mimo Slovenska, ak za ich možnosťou vycestovania do zahraničia stojí osoba alebo spoločnosť, ktorá financuje náklady určitej akcie, t. j. sponzor. Postupom času sa zúčastňujú zájazdov, festivalov, karnevalov spoločne s mažoretkami v Taliansku, Španielsku, Francúzsku, Poľsku, Maďarsku.

Pri „dokumentácii“ a publicite súčasného dychového orchestra sa nám natíska niekoľko otázok. Kto vlastne reprezentuje na festivaloch, karnevaloch zájazdoch mesto? Mládežnícky dychový orchester Základnej umeleckej školy Jána Pöschla na Prostějovskej ulici, tak ako to má oficiálne uvedené na svojej webovej stránke školy? Alebo Dychový orchester Jána Pöschla, mesta Prešov? Alebo je to alternácia dvoch dychových orchestrov zložený z členov jedného dychového orchestra (jeho dvojmenný názov?) Ktorého dychového orchestra sú zaznamenané zájazdy od roku 1985 dokladované ZUŠ Jána Pöschla Prostějovská, Prešov v štatistikách „Prehľad najvýznamnejších vystúpení“? Príveľa opytovacích zámen kto, ktorý.

Dychový orchester je potrebné vrátiť na piedestál, kam patril v 60. – 90. rokoch minulého storočia, keď dosahoval vynikajúce výsledky. Mal by prispievať ku kultúrnemu koloritu mesta Prešov byť reprezentačným telesom mesta, Prešovského samosprávneho kraja. Vzorom pre dychové orchestre na Slovensku, ktorým v minulosti BOL.

Uzavretie piateho decénia dychového orchestra je dostatočným dôvodom zamyslenia sa nad budúcnosťou dychových orchestrov v Prešove. Nielen Mládežníckeho dychového orchestra v Prešove, ale aj Mestskej dychovej hudby v Prešove - Dychový orchester Jána Pöschla (bývalá dychová hudba RKS)

Predovšetkým, ak myslíme na zachovanie tradičnej formy dychového orchestra jeho štýl, hudbu, myslíme na tradície dychovej hudby, ktoré obohacovali našich rodičov.

Je pochopiteľné, že vývoj a súčasný štýl dychových orchestrov je progresívnejší, atraktívnejší vďaka mažoretkám. Nemožno sa izolovať od nových prvkov, ktoré v súčasných dychových orchestroch prevládajú, no je možné to regulovať do takej miery, aby si dychový orchester zachoval svoj hudobný žáner, prejav, svoj štýl jemu vlastný. Nezakladal svoju tvorbu, dramaturgiu na "kopírovanie" iných kultúr, kompiláciu prebraných štýlov, „choreografií“ zahraničných dychových orchestrov. Dychová hudba na Slovensku má veľké dedičstvo, kvalitu, hudobný potenciál v slovenských skladateľoch.

GARANTI, PERSONALISTIKA, UMELECKÉ VEDENIE, DIRIGENTI

Viliam Tarjányi – František Biroš

Od svojho vzniku dychový orchester až po súčasnosť postupne vystriedal pôsobenie niekoľkých inštitúcií, garantov. „Rodiskom“ dychového orchestra bola Jedenásťročná stredná škola, na Ul. Mudroňova, (september 1959 – august 1961). Na obdobie 29. rokov (1961 – 1990) sa jeho domovom stáva Okresný dom pionierov a mládeže (ďalej len „ODPaM Prešov“) v Prešove na Masarykovej ulici 15.

Vyhláškou Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky č. 291/1994 Z. z. o centrách voľného času zrušuje sa medzi iným činnosť Domov pionierov a mládeže. Touto zmenou je dychový orchester registrovaný pod ABC Centrum voľného času na Októbrovej ulici, Prešov. Postupom času prechádza dychový orchester pod strechu Základnej umeleckej školy na Prostějovskej 36, Prešov.

Neodmysliteľnou súčasťou činnosti dychového orchestra bolo aj personálne obsadenie, ktoré sa podieľalo určitou aktivitou či už metodickou, organizačnou, odbornou pri „manažmente a marketingu“ dychového orchestra. Tvorili ho predovšetkým zamestnanci ODPaM Prešov. Vedúca metodického kabinetu (Božena Meššová), pracovník úseku masovej práce (Peter Mešša), organizační vedúci dychového orchestra (Dušan Bil, PaedDr. Ľubomír Šimčík) externí zamestnanci, ktorí sa starali o odborný servis dychových nástrojov od bežnej údržby až po zabezpečenie generálnej opravy (Alexander Harča, Karol Čekan).

K „personálnemu manažmentu“ patrili aj rodičia, ktorí boli členmi výboru „Združenia rodičov ODPaM“ Prešov (Ivan Benko, Ján Pinka Ján Kačerik, Magda Syrovátková, Mikuláš Molčan, Ladislav Dorko, Ján Lendacký...)

Po reorganizácii Domov pionierov a mládeže na Centrá voľného času úlohu organizačného zabezpečenia dychového orchestra mala vo svojej náplni Mgr. Mária Šoltésová.

Za dirigentským pultom sa vystriedalo v priebehu vzniku dychového orchestra až po súčasnosť 7 dirigentov. (Viliam Tarjányi, PaedDr. Michal Olejarník, PaedDr. Jozef Boldižár, Jozef, Kakaščík, Anton Nahacký, PaedDr. Jaroslav Doležal, Miroslav)

Nasledujúci prehľad tabuliek 1, 2, 3, 4 chronologicky dokumentuje postupnosť zmeny garanta, vtedajší a súčasný „organizačný a umelecký top manažment“ dychového orchestra.

Tabuľka 1

GARANT	JEDENÁSTROČNA STREDNÁ ŠKOLA Ul. Mudroňova, Prešov	ROK
Riaditeľ	Sergej Krenický	1959
Zakladateľ, umelecký vedúci, dirigent	Viliam TARJÁNYI	1959-1961

Tabuľka 2

GARANT	OKRESNÝ DOM PIONIEROV A MLÁDEŽE V PREŠOVE	ROK
Riaditeľ	Andrej TEJ PaedDr. Vojtech Kollarčík	1959 - 1985 1985 - 1990
Umelecký vedúci, dirigent	Viliam TARJÁNYI	1961 - 1974
Dirigent, Umelecký vedúci	PaedDr. Michal OLEJARNÍK	1961 - 1975 1975 - 2000
Dirigent, organizačný vedúci	PaedDr. Jozef BOLDIŽÁR	1961 - 1971
Dirigent	Anton NAHACKÝ	1971 - 1988
Dirigent	Jozef KAKAŠČÍK	1990 - 1996

Tabuľka 3

GARANT	ABC CVČ PREŠOV	ROK
Riaditeľ	PaedDr. Pavol UVÍRA PaedDr. Juraj MIHALČIN Mgr. Ľubomír HANUŠIN	1990 1990 - 1993 súčasný
Umelecký vedúci, dirigent	PaedDr. Jaroslav DOLEŽAL	
Dirigent	Jozef KAKAŠČÍK	
Dirigent	Anton NAHACKÝ	
Dirigent	Miroslav VLČEK	

Tabuľka 4

GARANT	ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA JANA POSCHLA, Prostejovská 36, Prešov	ROK
Riaditeľ	PaedDr. Jaroslav DOLEŽAL Ladislav ŽILÍK	1992 - 2004 súčasný
Umelecký vedúci, dirigent	PaedDr. Michal OLEJARNÍK	1992 - 2000
Umelecký vedúci, dirigent	PaedDr. Jaroslav DOLEŽAL	doteraz
Dirigent	Miroslav VLČEK	doteraz

**DIRIGENTI MLÁDEŽNÍCKEHO
DYCHOVÉHO ORCHESTRA PREŠOV**

Viliam TARJÁNYI

Jozef BOLDIŽÁR

Michal OLEJARNÍK

Jozef KAKAŠČÍK

Anton NAHACKÝ

PRVÍ ČLENOVIA A PRVÉ ZAČIATKY MLÁDEŽNÍCKEHO DYCHOVÉHO ORCHESTRA PREŠOV

Viliam Tarjányi

Prvý nábor do súboru pozostával zo žiakov Jedenásťročnej strednej školy na Mudroňovej ulici, (ďalej len „JSS“) kde dychový orchester vznikol a začal písať svoju históriu.

Z kroniky pána Tarjányiho sa dozvedáme: *„Vo vyučovacom procese bolo 40 žiakov, z čoho 21 bolo pionierov z tried VI. - IX. ročníka a 19 zväzákov z tried IX. – X. ročníka. Vyučovalo sa denne. Každý voľný čas sa využil na nácvik. Žiaci s oduševnením chodili na skúšky. Pravidelné skúšky kolektívu sa konali vo štvrtok popoludní od 14,30 do 17,00 h podľa potreby aj častejšie. Učilo sa podľa Pádívého Zborovej školy“.* (Kronika 1, s. 11)

Od januára do mája 1960 zostalo, tak ako nám to zobrazuje tabuľka 5 v orchestri tridsať žiakov, ktorí účinkovali v prvomájovom sprievode a Prešovčanom sa predstavili týmito pochodmi:

- Ján Pöschl: Pionieri vpred
- Ján Pöschl: V našom šiku buď
- E. Štolc: Šly panenky
- M. Belej: Pionier

Nepopierateľným argumentom je skutočnosť, že niektorí členovia dychového orchestra navštevovali Ľudovú školu umenia v hre na husliach, klavíri, čím mali základné hudobné vzdelanie. Základy v hre na dychový nástroj získali na JSS na Mudroňovej ulici.

Počas pôsobenia na tejto škole od svojho „prvého muzicírovania“ decembra 1959 až do septembra 1961, keď dychový orchester tvorili iba žiaci JSS dosiahol pod p. Tarjányim mimoriadne úspechy. Umelecká činnosť bola nesmierne plodná a dychový orchester absolvoval vystúpenia okrem Prešova v Kapušanoch, Lade, Nemcovciach, Hanušovciach, Bystrom, Čiernom. V Parku kultúry a oddychu v Prešove pravidelne účinkoval na nedeľňajších detských predstaveniach zvaných „Farebné skielka“.

Po úspechoch na Mestskom kole v Súťaži tvorivosti mládeže a Krajskom kole v Súťaži tvorivosti mládeže konané v dňoch 6. – 8. apríla 1961 v Prešove, (ďalej len „STM“), kde v oboch kolách získal dychový orchester 1. miesto, absolútorium v obore hudba, bol porotou jednoznačne navrhnutý na Ústredné kolo STM do Prahy.

Na oboch súťažných kolách STM dychový orchester sa predstavil týmto programom.

- Ján P Pöschl: Pionieri vpred, pochod
- E. Doležal: Na palube Pioniera, valčík
- František Jánsky: Poštárska polka
- Ján Poschl: V našom šíku bud', pochod

Z prípravy na vrcholné podujatie dychového orchestra, ktorým v roku 1961 bolo májové Ústredné kolo STM v Prahe je podrobne zaznamenaný celý priebeh v kronike p. Tarjányiho. Práve v čase prípravy na túto súťaž dychový orchester si pripomínal jednoročné jubileum od začiatku účinkovania na „hudobnej scéne“.

Z dojmov súťažného vystúpenia v Prahe vyberáme postrehy umeleckého vedúceho, dirigenta p. Tarjányiho.

„Samotné naše vystúpenie splnilo očakávanie. Hrali sme presne, nástupy boli presné, rytmus výborný. Azda dynamika mohla byť rozdielnejšia, čo aj porota si povšimla. Keď sme už pri porote, treba povedať, že sa vyjadrovala o našom vystúpení veľmi kladne. Hodnotila snahu všetkých členov, disciplinovanosť pri hre aj výber repertoáru. Repertoár mali sme ten istý ako na krajskom kole.

Najvýraznejším nedostatkom azda bola tá skutočnosť, že doposiaľ nevieme – ani nebudeme vedieť, ako sme sa umiestnili?! Stojí za slovo pripomenúť malú epizódu medzi vedúcim súboru z Varína a naším vedúcim. Keď nás počuli hrať Varínčania, povedali, že opäť neobsadia žiadne miesto, hoci sú už tretí raz na Ústrednom kole. Výsledok bol ten, že Varín obsadil v našej kategórii tretie miesto!“ (Kronika 1, s. 27)

Napriek týmto poznatkom a záverom z Prahy je potrebné spomenúť, že výnimočnosťou prvých členov dychového orchestra bol fakt, že medzi špičku, ktorú vtom čase na Slovensku v kategórii detských dychových orchestrov predstavovali orchestre prevažne zo západoslovenského kraja (Piešťany, Dolná Súča) a stredoslovenského kraja (Varín) prerazil dychový orchester „Červená šatka“ pri JSS veľmi rýchlo.

Na obdobie niekoľkých rokov sa stal jediným zástupcom Východoslovenského kraja v oblasti mládežníckych dychových orchestrov.

Tabuľka 5

Meno, priezvisko, nástroj, trieda	Meno, priezvisko, nástroj, trieda
Ján Lorinc, klarinet, X. tr.	Marián Timko, barytón, VI. tr.
Jozef Kacvinský, klarinet, X. tr.	Ferdinand Szittyai, trúbka Es, VII. tr.
Stanislava Rumanová, klarinet, X. tr.	František Skalina, trúbka Es, IX. tr.
Dušan Eremiáš, klarinet, X. tr.	Štefan Foltín, trúbka Es, VII. tr.
Michal Humenný, klarinet, IX. tr.	Stanislav Sabol, trúbka Es, VII. tr.
Milan Weber, lesný roh, IX. tr.	Dalibor Kušnir, bastrúbka, X. tr.
Ladislav Rachval, lesný roh, X. tr.	Mikuláš Černota, trombón, VIII. tr.
Dušan Pavelka, krídlovka B, X. tr.	Štefan Dugas, bas F, VIII. tr.
Dušan Oros, krídlovka B, X. tr.	Jakub Sabol, bas F, IX. tr.
Jozef Timko, krídlovka B, VIII. tr.	Ján Kmec, bas B, VIII. tr.
Cilka Pinková, tenor, VIII. tr.	Milan Huba, bas B, IX. tr.
Anton Husovský, tenor, VII. tr.	Viktor Petruš , v. bubon, IX. tr.
Eva Schréterová, tenor, X. tr.	Matej Krasničan, činely, IX. tr.
Renata Ringerová, barytón, X. tr.	Rudolf Berko, m. bubon, VII. tr.
Anton Frič, barytón, VII. tr.	Michal Onofrey, m. bubon, VII. tr.

První členovia mládežníckeho dychového orchestra - máj 1960

Prví členovia mládežníckeho dychového orchestra - jún 1960

Prví členovia mládežníckeho dychového orchestra - september 1960

ČLENOVIA MLÁDEŽNÍCKEHO DYCHOVÉHO ORCHESTRA PREŠOV

Viliam Tarjányi – Jozef Kakaščík

Podľa presných, štatistických záznamov umeleckého vedúceho Viliama Tarjányiho, ktoré sú vedené od roku 1960 do roku 1985 účinkovalo v dychovom orchestri 272 členov. V archívnom menoslovnom zozname sú zachytené mená a priezviská členov, ich osobné údaje deň, mesiac a rok narodenia, od kedy do kedy pôsobili v dychovom orchestri a na aký dychový nástroj hrali. Priezviská dievčat sú uvedené pod rodným menom.

Štatistika je doplnená o niektoré mená na základe informácií p. Jozefa Kakaščíka, riaditeľa Základnej umeleckej školy Mikuláša Moyzesa, Prešov, bývalého dirigenta dychového orchestra.

Sekcia flauta:

Biľová, Blažena, Fortunová Alena, Fottová Martina, Grešová Katarína, Germušková Zuzana, Matejová Magda, Matejovská Lýdia, Mičaninová Mária, Oleárová Alena, Plašková Ivica, Rusňák Jozef, Straková Eva, Špirková Jana, Šestáková Bibiana, Tarasovič Jozef, Vlasatá Anna.

Sekcia Es klarinet:

Bajtoš Eduard, Gottlieb Miroslav, Kulka Vladimír, Lendacký Ján, Vihonský Jozef.

Sekcia B klarinet:

Bednár Peter, Berky Marek, Babej Peter, Cibulka Andrej, Čekan Vlastimil, Čižmarová Darina, Doliak Martin, Dorko Ján, Dorko Peter, Fedor Marek, Drobňák Miroslav, Drobňák Viktor, Doliak Martin, Dučai Marcel, Fejko Martin, Flimel Marián, Gajdošová Beáta, Hanobík Ján, Humeňanský Juraj, Holub Vojtech, Hrubý Jozef, Chovan Miroslav, Grejták Vladimír, Janiga Slavomír, Jankura Juraj, Kačala Tomáš, Kendera Rudolf, Kolcun Alexej, Kozák Daniel, Krajný Peter, Kollár Branislav, Kúkoľ Marián, Kuchárik Imrich, Lakatoš Ján, Lakatoš Jozef, Leško, Madajová Daniela, Magda Stanislav, Mamrila Michal, Mamrila Sergej, Matej Pavol, Meša Martin, Molčan Marián, Novák Ján, Nemčíková Eva, Ostro Alexander, Pavlík Eduard, Pašen Peter, Pittel Jozef, Polakovičová Eva, Rumanová Stanislava, Sabolčík Marián, Saloka Peter, Stavrovský Jozef, Semanová Mária, Škerhák Martin, Škripko Peter, Škovran Maroš, Trenkler Tomáš, Tekel' Jozef, Uramová Elena, Žilka Štefan, Weber Rastislav.

Sekcia krídlovka:

Bañas Vladimír, Berčík Martin, Čaja Stanislav, Dorko Ladislav, Franc Dušan, Fuchs Peter, Hulvej Dušan, Hanobík Ján, Hudák Miroslav, Chlpek Marián, Janiga Peter, Kačerík Zdeno, Kuhlofel Ladislav, Liberová Eva, Lukáč Peter, Lukáč Vladimír, Marušák Štefan, Míková Mária, Oleár Peter, Pinka Ján, Redaj Peter, Svit Damián, Saloka Vladimír, Svocák Pavol, Syrovátka Róbert, Šifter Vladimír, Šebej Štefan, Šveda Jaroslav, Tarjányi Viliam, Tkačov Oto, Urban Jozef, Vargová Mária, Varga Vladislav.

Sekcia B trúbka:

Artner – Blecha Vratislav, Čiže ková Eugénia, Danek Dalibor, Dorko Juraj, Foltín Štefan, Haas Peter, Hažírová Jana, Havrilla Ľuboslav, Holloy Erik, Ircha Marián, Kakaščík Jozef, Kamenský Ľubomír, Krafčák Slavomír, Kuzma Jozef, Macej Miroslav, Marton Juraj, Mikšík Miroslav, Motýľ Jozef, Nižník Róbert, Nižník Juraj, Nižník Štefan, Petruška Ladislav, Sabol Jaroslav, Turák František.

Sekcia Es trúbka:

Demeter Slavomír, Fabián Jaroslav, Hnát Róbert, Hudák Miroslav, Lendacký Miroslav, Múdry Vladimír, Očkovič Dušan, Ondrejkočová Mária, Spišiak Pavol, Šimková Viera, Straka Jozef, Višňovský Ján,

Sekcia bastrúbka:

Forint Anton, Kertés Jozef, Oravec Tibor, Miško Imrich, Dugas Valér,

Sekcia lesný roh:

Cibuľka Martin, Čekovský Jozef, Feč Ján, Haniš František, Hajduk Peter, Hnát Daniel, Gelleová Dana, Gulíková Jana, Kniš Miroslav, Kuchár Peter, Leško Miroslav, Luks, Lukáč Ján, Michel Jozef, Pažič Miroslav, Očkovičová Eva, Sabol Marián, Sopko Marián, Slezák Martin, Slávik Jakub, Vaško Peter, Veverka Igor, Višňovský Jozef, Zelinka Anton,

Sekcia tenor:

Dugasová Mária, Handrlica Ivan, Ivan Peter, Humeňanský Július, Jarkovský Vladimír, Jaščák Jozef, Kišeľák Mikuláš, Kovalič Štefan, Kucharek Milan, Marcinko Jozef, Mihalíková Mária, Nižník Štefan ml., Uhlár Ivo,

Sekcia barytón:

Baláz Peter, Blažovský Jozef, Leukaničová Beáta, Nováková Mária, Kišeľák Ladislav, Mrúz Peter, Tkáčik Peter, Zrelák František,

Sekcia trombón:

Blažovský Jozef, Blažovský Jozef ml., Berčík Matej, Černota Mikuláš, Džoganík Milan, Frič Anton, Gelle Pavol, Hudáček Igor, Kollár Miroslav, Kopčák Boris, Kolan Pavol, Majoroš Anton, Nepela Marián, Očkovič Igor, Selčan Ján, Sopko Jozef, Schonberg Peter, Vyšňovský Ján,

Sekcia F tuba:

Blažovský Martin, Eperješi Štefan, Estočko Jozef, Gelle Róbert, Chrobák Gustav, Šáfran Dušan, Tomko Valentín, Čontofalský Marek, Čontofalský Dušan,

Sekcia B tuba:

Benko Ivan, Beňo Jozef, Čekan Jaroslav, Hudák Ján, Marcin Emanuel, Repašský Dušan, Vanya Milan,

Sekcia bicie: (m. bubon, v. bubon, činely, xylofón)

Bálint Miroslav, Bobák Stanislav, Fabián Marián, Gavrecký Peter, Gelleová Eva, Chovan Peter, Kočišová Anna, Kušnir Miroslav, Komár, Kočišová Anna, Martanovič Juraj, Olejrníková Beáta, Staselová Eva, Stanek Viliam, Škopová Katarína, Šofranko Vladimír, Tarjányiová Anna, Turáková Stella, Veverka Július, Vihonský František,

Nasledujúca tabuľka 6 nám dokumentuje zoznam členov, ktorí pôsobili v dychovom orchestri 7 – 12 rokov zo zdrojov štatistiky, ktorá je p. Tarjányim spracovaná do roku 1985.

Pričlenením dychového orchestra pod ZUŠ Jána Pöschla na Prostějovskej 36, Prešov prevažná väčšina členov dychového orchestra sú žiaci tejto umeleckej školy. Svoju činnosť a účinkovanie vykonávajú viac-menej 7 rokov, počas pôsobenia na škole. Poniektorí zostávajú naďalej v dychovom orchestri, ako výpomoc.

Tabuľka 6

Meno, priezvisko	Účinkoval od - do	Dychový nástroj	Poznámka
Viliam Tarjányi	20.11.1966-28.09.1978	Es trúbka, Kridlovka, B trúbka	12 rokov (vypomáhal do roku 1984)
Peter Haas	18.10.1975-01.10.1987	B trúbka	12 rokov
Anna Bakajsová- Tarjányiová	16.01.1966-01.09.1977	Veľký bubon, činely	11 rokov
Štefan Foltín	Január 1960-08.06.1971	B trúbka	11 rokov
Peter Baláž	02.01.1968-15.12.1979	Barytón	11 rokov
Valentín Tomko	10.10.1974-01.05.1985	Bas F	11 rokov
Ivan Benko	Sept. 1961-07.03.1970	Bas B	9 rokov
Július Veverka	09.10.1975-09.06.1984	Malý bubon	9 rokov

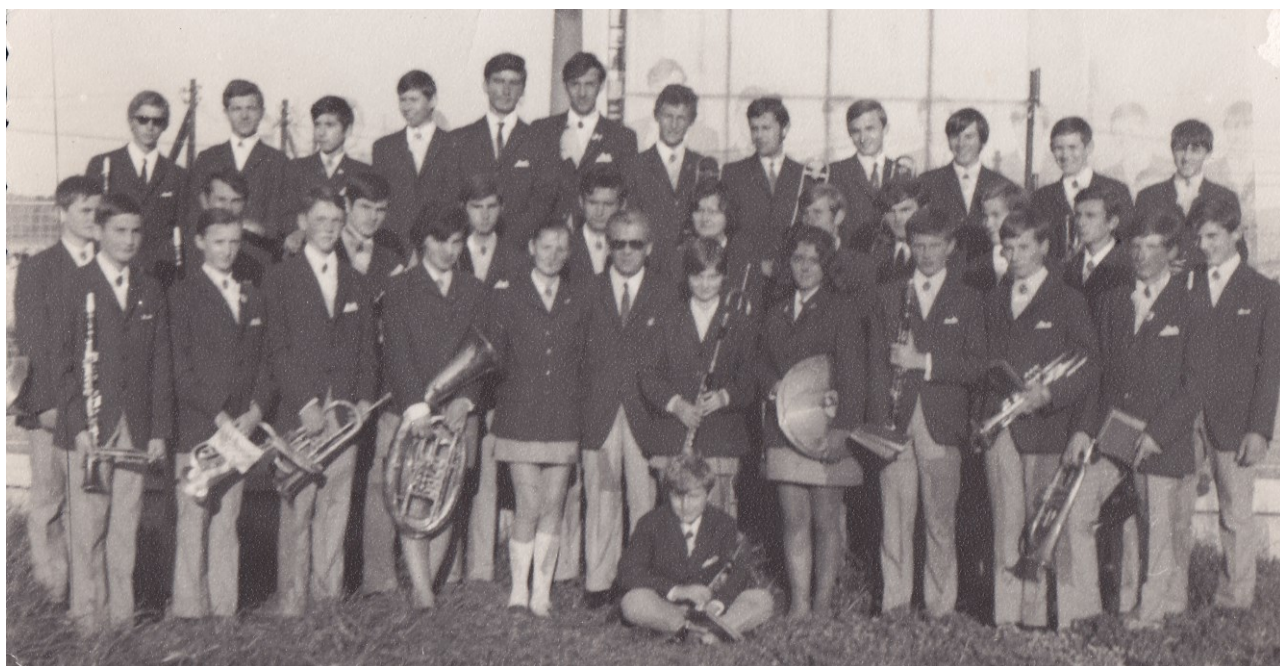
Jozef Blažovský, ml.	03.09.1983- August 1992	Trombón	9 rokov
Štefan Nižník	Sept.1961-Sept.1969	B trúbka	8 rokov
Daniela Hrustičová-Gelleová	24.06.1971-25.06.1979	Lesný roh	8 rokov
Vladislav Varga	04.09.1975-29.09.1983	Krídlovka	8 rokov
Peter Krajný	11.09.1976-02.06.1984	Klarinet B	8 rokov
Vladimír Baňas	13.09.1975-05.02.1983	Krídlovka	8 rokov
Peter Mrúz	25.08.1976-30.09.1984	Barytón	8 rokov
Miroslav Macej	25.08.1976-06.10.1984	B trúbka	8 rokov
Peter Redaj	16.09.1976-15.09.1984	Krídlovka	8 rokov
Marián Sabol	Január 1963-Dec.1971	Lesný roh	8 rokov
Jozef Urban	Sept.1963-14.06.1971	Krídlovka	8 rokov
Ladislav Kišeľák	02.01.1968-26.06.1975	Barytón	7 rokov
Marián Flimel	22.10.1969-26.09.1976	Klarinet B	7 rokov
Ján Lakatoš	18.01.1968-01.03.1975	Klarinet B	7 rokov
Štefan Marušák	Sept.1961-Sept.1968	Krídlovka	7 rokov
Peter Dorko	Sept.1961-Jún1969	Klarinet	7 rokov
Juraj Nižník	Sept.1962-Sept.1970	Es trúbka	7 rokov
Tibor Oravec	Sept.1963-20.12.1970	Bastrúbka	7 rokov
Štefan Dugas	Január161-Sept.1967	Bas F	7 rokov
Pavol Spišiak	Sept.1962-Júl1969	Es trúbka	7 rokov
Jozef Tekel'	04.04.1968-26.06.1975	Klarinet B	7 rokov
Jozef Vihonský	Sept.1962-Sept.1969	Klarinet Es	7 rokov
Jaroslav Šveda	16.06.1973-08.05.1980	Krídlovka	7 rokov
Igor Veverka	30.10.1975-02.10.1982	Lesný roh	7 rokov
Beáta Olejarníková-Ivanová	19.11.1977-23.08.1984	Veľký bubon	7 rokov

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1961

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1963-1965

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1970

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1972

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1972

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1975

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1982

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1985

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 2000

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 2009

MEDZINÁRODNÁ SÚŤAŽ INTER-TIE V MIDDLESBROUGH ANGLICKO

Anna Bakajsová – Viliam Tarjányi

Tento zájazd si zasluhuje zvláštnu pozornosť v análoch histórie dychového orchestra a to hneď z niekoľkých dôvodov.

V tomto období, resp. v týchto rokoch dostať sa do zahraničia, „kapitalistickej krajiny“ bolo obzvlášť veľmi ťažké, skoro nemožné. Súbor bol vybraný na základe prísnych kritérií umeleckej kvality. Ponuka prišla z Ústredného domu Ľudovej umeleckej tvorivosti Praha.

Kronika v poradí 2 zachytáva celú prípravu, priebeh, účinkovanie, hodnotenie veľmi podrobne, dôkladne, pravdivo a kriticky na 20 stranách, ktoré spracoval umelecký vedúci, dirigent dychového orchestra pán Viliam Tarjányi.

Úvodným prekvapením od generálneho sekretára súťaže INTER –TIE pána Gwyn Morrisa bolo, že drevené dychové nástroje nie sú prípustné v dychovom orchestri mládežníckej triedy. Predpísané skladby sú bodované len pre plné obsadenie súboru plechovými nástrojmi. Zdanlivo neriešiteľný problém bol postupne zo strany zainteresovaných vyriešený. Výberová skladba pre túto medzinárodnú súťaž v rámci predpísaných kritérií bola prekonzultovaná s mjr. Gejzom Pribelom, inšpektorom vojenských hudieb na Slovensku. Voľba padla na skladbu od Bartolomeja Urbanca „Svadobná hudba“, ktorú na predpísané obsadenie t. j. bez drevených dychových nástrojov, zinštrumentoval p. Pribela.

Od 1. júla 1968 prebiehali každý deň skúšky v Okresnom dome pionierov a mládeže Prešov. V dňoch 17. – 20. júla sa uskutočnilo plánované sústredenie celého dychového orchestra, resp. celej výpravy v Lipovci v takom obsadení, ako je to znázornené v tabuľkách 7, 8. Deň „D“ nadišiel 26. júla 1968, keď celá výprava nastúpila o 20, 30 h do vlaku smer Kysak - Bratislava. Do Bratislavy dorazila výprava včas a približne o hodinu bol spoj na Viedeň. Viedeň privítala výpravu pochmúrnym počasím a vyľudneným perónom. Prázdne nástupište razom ožilo. Pochodmi si dychový orchestr prilákal poslucháčov, predovšetkým z radov staničného personálu. Strávený deň vo Viedni výprava využila obhliadkou okolia Viedne. Vo večerných hodinách absolvovala výprava najdlhšiu cestu vlakom z Viedne do prístavu mesta Oostende v Belgicku. Po príchode do Oostende a pasovej kontrole sa výprava nalodila na starú loď „PRINC ALBERT“. Približne po štvorhodinovej plavbe zakotvila loď na pobreží Anglicka v prístave Dover.

Vstupom na Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska postupne cez Dover, Londýn, Darlington, Middlesbrough dorazil dychový orchester na miesto, ktoré sa prechodne stalo jeho domov. Marske - by - the - Sea, štvrť Redcar a Cleveland a ceremoniálne grófstvo v North Yorkshire – England.

Publiku v Anglicku sa predstavil dychový orchester desiatimi úspešnými vystúpeniami v čase od 29. júla do 3. augusta 1968.

29. júla 1968 prvý koncert o 19,30 h v nemocnici St. Luke's v obvode mesta Middlesbrough. Zazneli úvodné tóny Dvořákovho „Slávnostného pochodu.“ Pri interpretácii skladieb Ph. Coulter: Ako malý psík, foxtrot a polky J. Vejvodu: Škoda lásky, ovácie nemali konca kraja.

30. júl 1968 v poobedňajších hodinách koncert v miestnom parku mesta Hartlepool a večer koncert v mestskom divadle. V neskorých nočných hodinách koncert pred „vybranou spoločnosťou“ za prítomnosti p. Quinovej, členky odbornej poroty. Aj keď po dvoch náročných koncertoch, ktoré dopadli vynikajúco, dychový orchester „vyvoleným“ a pani Quinovej predniesol časť svojho programu, ktoré bolo prijaté s mimoriadnou spokojnosťou zo strany poslucháčov.

31. júla 1968 sa dychový orchester predstavil v Marske „domácemu publiku“. Odozva? Autentický komentár p. Tarjányiho zaznamenaný v kronike:

„Koncert prebiehal v slávnostnom ovzduší. Každé číslo bolo sprevádzané búrlivým potleskom. Tento náš koncert predčil naše vystúpenie v nemocnici St. Luke's v Middlesbrough dňa 29. júla 1968. S pribúdaním odohratých skladieb obecnstvo, mimoriadne vďační poslucháči dostali sa do nálady, ktorá blahodarne pôsobila na orchester, čím vzniklo ovzdušie, ktoré ťažko opísať! Tlieskali, spievali, poniektorým slzy tiekli súc krajne dojatí! Darmo sme ohlásili koniec, museli sme pridávať. Čardáš Repul a szán vypočuli všetci v stoje tanečnými pohybmi a tleskaním.“ (Kronika 2, s. 24)

1. august 1968 TOP manažment našej výpravy bol prijatý riaditeľom štábu INTER-TIE p. E. Raymondom. Večer o 18,00 h dychový orchester sa svojím programom prezentoval v divadle Little theatre v Middlesbrough.

2. august 1968 začiatok koncertu, ktorý bol z pohľadu pôsobenia v Anglicku najdôležitejší, bol stanovený na 9,30 h na pódiu Eisteddfod INTER-TI Middlesbrough. Dychový orchester sa predstavil týmto programom:

- A. Dvořák: Slávnostný pochod
- J. Praveček: Mamkina rozprávka

- V. Tarjányi: Repul a szán

Koncertné vystúpenie bolo prítomnými divákmi rôznych národností búrlivo ocenené. Po ukončení programu televízia požiadala dychový orchester o nahrávku vo voľnom priestranstve. Keď zazneli úvodné takty „Pionierskeho pochodu“ Antona Nahackého medzi členov dychového orchestra sa vklínili členovia Vojenského dychového orchestra anglickej armády v pestrých uniformách. Spoločné defilé v podaní vyše 100 hudobníkov vyznelo veľkolepo, ktoré snímala aj televízia.

3. august 1968 posledné oficiálne vystúpenie dychového orchestra v rámci Medzinárodného festivalu INTER-TIE v priestoroch Eisteddfod. Koncert sa konal v modernej koncertnej sieni Bertram Ramsey Hall. Dychovému orchestru bola „udelená pocta“ rozhodnutím usporiadateľov, aby vystúpil ako posledný v rámci gradácie a vyvrcholenia celodenného koncertného programu zahraničných súborov. Publiku sa predstavil interpretáciou týchto skladieb.

- K. Pádívý: Slovenský tanec č. 1
- M. Sch. Trnavský: Ružičky
- J. Vejvoda: Škoda lásky
- V. Tarjányi: Repul a szán

Koncert predčil očakávanie samotných usporiadateľov. Počas celého koncertného vystúpenia neprestávali búrlivé ovácie a uznanie. Týmto koncertom dychový orchester dôstojne uzavrel rad koncertov na pôde Middlesbrough v rámci INTER-TIE. Po koncerte odovzdal „music director“ festivalu p. E. Raymond osobne umeleckému vedúcemu p. Tarjányimu „Upomienkovú plaketu“ s venovaním za umeleckú činnosť.

4. august 1968, posledný deň pobytu v Marske. Orchester strávil deň pred odchodom domov výletom do mesta Whitby. Mesto Whitby ponúklo pekné kultúrne pamiatky a zaujímavosti typické pre toto prístavné mesto, strategicky umiestnené na prepravu do Európy. Návratom z výletu „domov“ nastal čas balenia a lúčenia. Opäť pár viet z kroniky, ktoré zachytávajú posledné okamihy v Anglicku.

„Oficiálne lúčenie sa uskutočnilo na parkovisku v Marske. Bolo tam ľudí ako na manifestácii. Na žiadosť mnohých občanov zazneli naše nástroje. Bol to prejav, ktorému všetci rozumeli. Hrali sme im najobľúbenejšie skladby Škoda lásky, Ako malý psík, Repul a szán a Valčík na rozlúčku. Slzy kanuli z očí všetkým. Plakali naši, plakali domáci – všetko plakalo! Všetkému musí byť raz koniec. Aj lúčeniu. Posledné stisky rúk, posledný pozdrav, bozk a posledné dovidenia.“ (Kronika 2, s. 29)

Po rozlúčke odchod smer SLOVENSKO. Tou istou cestou len s opačnými cieľovými stanicami. Darlington, Londýn, Dover, Oostende, Brusel, Viedeň, Bratislava, Kysak, Prešov.

Retrospektívou, ako účastníci tohto festivalu, uvedomujeme si, že vtom čase dychový orchester z Prešova zo Slovenska bol pre Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, konkrétne Anglicko mesta Middlesbrough dosť neznámou. Vystúpením v Anglicku si divák doplnil a rozšíril pojem „česká hudba“ v rámci európskej kultúry o pojem „slovenská hudba“ alebo „československá hudba v podaní Slovákov.“ Dychový orchester zožal na koncertoch obdiv nielen obecnstva, ale aj uznanie odborníkov, publicitu v tamajších periodikách a masmédiách (televízia). Dôstojne reprezentoval mesto Prešov, Slovensko a prezentoval slovenskú hudbu čistým, rytmicky precíznym a umelecky dotvoreným prednesom hudby.

Tabuľka 7 Umelecké a organizačné vedenie zájazdu

Priezvisko, meno	Funkcia, zamestnanie
Ján ČERNICKÝ	vedúci výpravy, predseda okresnej školskej komisie rady ONV Prešov
Andrej TEJ	organizačný vedúci, riaditeľ ODPaM Prešov
Viliam TARJÁNYI	umelecký vedúci, dirigent, učiteľ ZDŠ Mudroňova, Prešov
Jozef BOLDIŽÁR	dirigent, Prešov
Michal OLEJARNÍK	dirigent, učiteľ ZDŠ Gottwaldova, Prešov
MUDR. Ján DUDRA	lekár výpravy, gynekológ v Prešove
Zlatica HORANSKÁ	tlmočníčka, učiteľka
Priska LOMOVÁ	tlmočníčka, učiteľka
Tibor VARGA	kameraman čsl. TV Košice

Tabuľka 8 Členovia mládežníckeho dychového orchestra

Priezvisko, meno, nástroj	Priezvisko, meno, nástroj
TARASOVIC Jozef, flauta	KUCHAREK Milan, tenor
MIČANONOVÁ Mária, flauta	JARKOVSKÝ Vladimír, tenor
VIHONSKÝ Jozef, Es klarinet,	LEUKANIČOVÁ Beáta, barytón
GREJTÁK Vladimír, 1. B. klarinet	BALÁŽ Peter, barytón

POLAKOVIČOVÁ Eva, 1. B. klarinet	KIŠELÁK Ladislav, barytón
MOLČAN Marián, 1. B. klarinet	FOLTÍN Štefan 1. B trúbka,
SEMANOVÁ Mária, 1. B. klarinet	NIŽNÍK Štefan 1. B trúbka,
TEKEĽ Jozef, 1. B. klarinet	HAŽÍROVÁ Jana, 2. B trúbka
GAJDOŠOVÁ Beáta 2. B. klarinet	BLECHA-ARTNER Vratislav, 2. B trúbka
MATEJ Pavol, 3. B klarinet	SPIŠIAK Pavol 1. Es trúbka
LAKATOŠ Ján 3. B. klarinet	NIŽNÍK Juraj, 1. Es trúbka
JANKURA Juraj, 3. B. klarinet	TARJÁNYI Viliam, 2. Es trúbka
DORKO Peter, 3. B klarinet	ORAVEC Tibor, bastrúbka
SABOL Marián, lesný roh	HUDAČEK Igor 1. trombón
ZELINKA Anton, lesný roh	MAJOROŠ Anton 1. trombón
OČKOVIČOVÁ Eva, lesný roh	OČKOVIČ Igor, 2. trombón
MICHEL Jozef, lesný roh	BLAŽOVSKÝ Jozef 2. trombón
MARUŠÁK Štefan, 1. B krídlovka	GELLE Pavol 3. trombón
ŠIFTER Vladimír, 1. B krídlovka	ESTOČKO Jozef, F bas
DIAMAN Svit, 1. B krídlovka	EPERJEŠI Štefan, F bas
OLEÁR Peter, 1. B krídlovka	BENKO Ivan, B bas
URBAN Jozef, 2. B krídlovka	VIHONSKÝ František, malý bubon
LIBEROVÁ Eva, 2. B krídlovka	TARJÁNYIOVÁ Anna, veľký bubon
	GELLEOVÁ Eva, činely

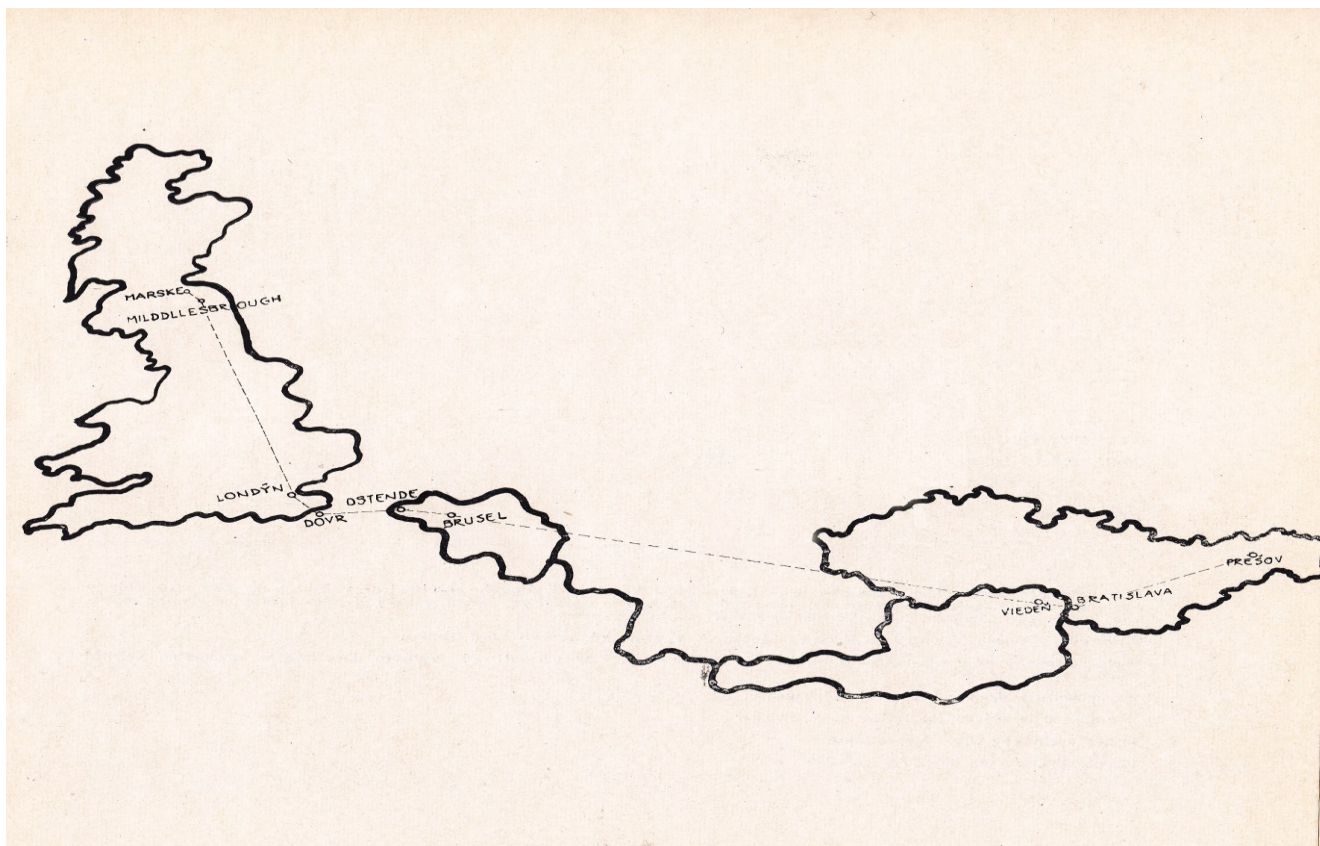

Kolektív mládežníckeho dychového orchestra 1968 – Anglicko

Spoločné vystúpenie s členmi Vojenského dychového orchestra anglickej armády, 2. august 1968, Anglicko

**Geografická mapa cesty Mládežníckeho dychového orchestra
PREŠOV - MIDDLESBROUGH**

- 26. júla 1968 odchod z Prešova 20, 30 h smer Kysak – Bratislava
- 27. júla Bratislava – Viedeň
- vo večerných hodinách odchod vlakom Viedeň – prístavne mesto v Belgicku Oostende
- 28. júla 1968 10,00 hraničná kontrola v Nemeckom meste Aachen.
- 10,55 prvá zastávka na pôde Belgicka, mesto Verviers.
- príchod do hlavného mesta Belgicka Bruselu 12, 20 h.
- predposledná stanica pred Oostende príchod do mesta Brugge 13, 35 h.
- Oostende pasová kontrola a nalodenie sa na loď „PRINC ALBERT“
- približne po 4 hodinovej plavbe zakotvenie na pobreží Anglicka v prístave Dover.
- presun vlakom z Doveru do Londýna. Príchod do Londýna 22,00 h.
- pred polnocou vlakom z Londýna do mesta Darlington, prestupnú stanicu na Middlesbrough
- 29. júla 1968 po dvojdnovom meškaní príchod v skorých ranných hodinách do Middlesbrough

CELOSLOVENSKÁ SÚŤAŽ MALÝCH DYCHOVÝCH HUDIEB

Viliam Tarjányi

Táto aktivita, Mládežníckeho dychového orchestra Prešov si zasluhuje pozornosť z hľadiska toho, že pred tým ani potom už v takomto zložení nereprezentoval na žiadnom festivale ani súťažiach dychových orchestrov.

V dňoch 24. – 25. júla 1971 vtedy po prvýkrát na Slovensku sa konala v Lednických Rovniach Celoslovenská súťažná prehliadka malých dychových hudieb. Pod hlavičkou ZDŠ Mudroňova Prešov sa zúčastnil tejto súťaže 19 členný kolektív členov dychového orchestra. Základ (14 hráčov) tvorili odchovanci tejto školy. Umiestnenie? Absolútny víťaz.

Svojou kvalitou dominoval nad renomovanými dychovými orchestrami Nemšovanka z Nemšovej, Považanka z Leopoldova, Medňanka z Medné, Novoselanka z Devínskej Novej Vsi, Dychová hudba Stará Turá.

Tabuľka 9 nám dokumentuje členov, ktorí sa pričínili svojím výkonom k víťazstvu na Celoslovenskej súťaži malých dychových hudieb. Porote a publiku sa predstavil s týmto súťažným programom:

1. Od Prešova dražka nova, pochodová pieseň
2. P. Tomkovič: Čerana, šarišská polka
3. V. Tarjányi: Luna tancuje, koncertný valčík
4. Tancuj, tancuj, vykrúcaj, slov. ľudová pieseň
5. Ruská pieseň: Kazačok
6. Pieseň frontového šoféra

Tabuľka 9

Meno, priezvisko, nástroj,	Meno, priezvisko, nástroj,
Jozef Tarasovič, pikola, flauta	Peter Baláž, barytón
Magda Matejová, flauta	Dušan Očkovič, Es trúbka
Vladimír Grejták, klarinet	Stanislav Čaja, Es trúbka
Jozef Tekel', klarinet	Michal Kišefák, bastrúbka
Ján Lakatoš, klarinet	Igor Hudáček, trombón
Róbert Gelle, F bas	Igor Očkovič, trombón
Viliam Tarjányi, krídlovka	Vladimír Šofranko, malý bubon
Mária Vargová, krídlovka	Anna Tarjányiová, veľký bubon

František Turák, B trúbka	Eva Gelleová, činely
Ladislav Kišeľák, tenor	VILIAM TARJÁNYI, dirigent

Tento progres v dychovom orchestri ukázal jednu z ciest ako môže mládežnícky dychový orchester prezentovať svoju kvalitu aj v menšom obsadení a byť akousi „úderkou“ dychového orchestra. Pritom svojím výkonom môže reprezentovať na veľmi dobrej úrovni.

Majstrovstvo v práci s deťmi a pedagogická odbornosť p. Tarjányiho jeho dlhoročné skúsenosti v pôsobení umeleckého vedúceho, dirigenta Mládežníckeho dychového orchestra Prešov, dirigenta a hráča na tenor a barytón v Mestskej dychovej hudbe v Prešove (RKS) sa výrazne prejavili aj v tomto smere. Účasťou na tejto Celoslovenskej súťaži malých dychových hudieb cieľavedomým a uvedomelým prístupom zvýšil hráčsku úroveň v „malom zložení“ tým, že každý muzikant bol sólistom, precízne ovládal svoj part a harmonicky dotváral dychový orchester.

Cena pre víťaza Dychový orchester Prešov – 1971

SÚČASNÝ MLÁDEŽNÍCKY DYCHOVÝ ORCHESTER

ZUŠ Jána Pöschla, Prešov

Názov orchestra : Mládežnícky dychový orchester Základnej umeleckej školy Jána Pöschla
Zriaďovateľ: Základná umelecká škola Jána Pöschla, Prostějovská 36, 080 01 Prešov

Organizačné a umelecké vedenie

Priezvisko, meno	Funkcia
Ladislav Žilík	riaditeľ školy
PaedDr. Jaroslav Doležal	umelecký vedúci, dirigent
Miroslav Vlček	dirigent

Súčasní členovia

Priezvisko, meno, nástroj,	Priezvisko, meno, nástroj,
Cimermanová Stanislava, flauta	Kocúr Branislav, trúbka
Krafčíková Michaela, flauta	Straka Róbert, trúbka
Mrázová Veronika, flauta	Gorof Štefan, tenor
Mantičová Michaela, hobo	Tkáč Peter, tenor
Lešková Daniela, klarinet	Mondek Norbert, barytón
Sedláková Soňa, klarinet	Krafčáková Katarína, lesný roh
Straka Pavol, klarinet	Kocan Dávid, lesný roh
Šandrej Jakub, klarinet	Mularčíková Veronika, lesný roh
Mitro Juraj, saxofón	Beňo Matúš, trombón
Šimko Ján, saxofón	Ontkovičová Tatiana, trombón
Sejk Samuel, saxofón	Mochnaľ Peter, trombón
Dupej Peter, krídlovka	Repaský Dušan, tuba
Klesík Michal, krídlovka	Baláž Tomáš, tuba
Midlik Adam, krídlovka	Borňas Zdenko, keyboard, učiteľ
Mularčík Martin, krídlovka	Volejník Jaromír, basová gitara, učiteľ
Szabó Aleš, krídlovka	Spišáková Adriana, bicie
Šarišský Jozef, krídlovka	Ščerbáková Mária, bicie
Továrňák Ján, krídlovka	Továrňáková Marcela, bicie
Szabó Ivan, trúbka	Ľašovský Michal, bicie
Šandrej Ján, trúbka	

ROKY 1960 – 1970 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ

Viliam Tarjáni

Roky	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Koncerty	16	19	18	20	21	16	21	30	16	23	21
Oslavy	33	36	22	23	25	21	25	21	23	18	20
Výchovné koncerty	6	4	6	10	8	6	4	12	4	6	4
Súťaže	2	3	3	-	-	1	-	1	-	-	-
Festivaly	-	-	2	2	1	1	-	4	1	2	2
Rozhlas	-	-	2	3	2	-	-	1	-	1	-
Televízia	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	1
Pohreby	-	-	2	1	-	-	-	-	-	4	-
Zahraničné koncerty	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	6

Prameň: V. Tarjáni, archív

- ❖ 1. máj 1960, prvé verejné vystúpenie „Prvomájový sprievod“.
- ❖ 6. – 8. apríl 1961, Krajské kolo „Súťaže tvorivosti mládeže“ v Prešove. 1 miesto.
- ❖ 22. jún 1962, Ústredné kolo Súťaže tvorivosti mládeže“ v Bratislave. 2. miesto a porota charakterizovala dychový orchester z Prešova , ako „objav tohtoročnej súťaže“.
- ❖ 24. október 1962, prvá rozhlasová nahrávka v Československom rozhlase Košice.
- ❖ 30. apríl 1963, 1. verejný koncert v sále PKO Prešov. V programe zaznelo 8 skladieb.
- ❖ 25. apríl 1964, 2. verejný koncert v sále PKO Prešov. V programe zaznelo 14 skladieb.
- ❖ 26. apríl 1964, kurz krajského školenia 10 dirigentov, frekventantov. Dychový súbor bol vzorovým.
- ❖ 22. - 29. jún 1964, Praha, vyvrcholenie celoštátnych osláv 15. výročia Pionierskej organizácie. 26. 06. 1964 o 19,30 h koncert vo Valdštenskej záhrade Praha.
- ❖ 24. apríl 1965, 3. verejný koncert v sále PKO Prešov.
- ❖ 16. – 19. august 1965, prvý zahraničný zájazd. Zakopané, Poľsko.
- ❖ 10. máj 1966, 4. slávnostný koncert v sále PKO Prešov.

- ❖ 25. jún – 4. júl 1966, Rovište u Příbramu v Čechách, celoštátne stretnutie pionierov s predstaviteľmi vlády a s vzácnymi hosťami. Medzi iným koncert na želanie skladba N. Rossi „Večierka“, prvému kozmonautovi sveta Jurijovi Gagarinovi v podaní sólistu mládežníckeho dychového orchestra z Prešova Štefana Foltína.
- ❖ 1. – 2. január 1967, Praha. Pražský hrad „Španělsky sál“ Novoročné stretnutie s predstaviteľmi strany a vlády.
- ❖ 10. máj 1967 5. verejný koncert v sále PKO Prešov.
- ❖ 23. – 25. jún 1967, V. Kmocho Kolín, vrcholná celoštátna súťaž „Festival dychových hudieb mladých“. 2. miesto. Zvláštne uznanie za najlepšiu interpretáciu povinnej skladby zasl. umelca J. Pravečka „Mamkina rozprávka“. Najlepší sólistický výkon Š. Foltín za skladbu N. Rossi „Večierka“. Pocta umeleckému vedúcemu V. Tarjányimu. V rámci monstrekoncertu dirigovanie spojených orchestrov skladba R. Gajlíka „Našej mládeži“.
- ❖ 29. jún 1967, nahrávka v štúdiu ukrajinskej pobočky Čsl. rozhlasu v Prešove.
- ❖ 2. – 3. september 1967, účasť na II. ročníku Pádivého Trenčín, najlepší dychový orchester mladých na Slovensku.
- ❖ 27. júl – 4. august 1968, INTER – TIE v Middlesbrough, Anglicko.
- ❖ 30. mája 1969, udelenie LAUREÁTA Krajskej ceny dychovému orchestru za interpretáciu skladieb československých hudobných skladateľov na súťaži INTER-TIE v Anglicku.
- ❖ 1. – 2. júna 1969, účasť na oslavách v Bratislave pri príležitosti 20. výročia založenia Pionierskej organizácie.
- ❖ 17. apríl 1970, televízne vysielanie „Etapa 25“.
- ❖ 13. – 14. jún 1970, Frankfurt (Oder) – Pressefest – NDR.
- ❖ 3. – 5. júl 1970, Medzinárodný festival dychových orchestrov mladých FIJO Cheb.

ROKY 1971 – 1981 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ

Viliam Tarjáni

Roky	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981
Koncerty	57	62	58	38	18	26	17	21	13	11	6
Oslavy	32	51	74	53	29	24	18	14	23	10	10
Výchovné koncerty	-	7	5	10	-	1	1	1	1	-	-
Súťaže	-	2	2	2	2	2	-	2	1	6	6
Festivály	3	2	1	1	1	2	1	2	7	1	1
Rozhlas	2	4	3	1	2	-	-	2	1	1	1
Televízia	2	4	2	2	2	1	-	3	5	2	2
Pohreby	-	1	3	2	3	2	1	-	-	-	-
Zahraničné koncerty	-	-	21	-	-	-	-	-	6	-	-

Prameň: V. Tarjáni, archív

- ❖ 22. máj 1971, pod taktovkou zaslúžilého umelca p. J. Pravečka, 500 – té vystúpenie Poprad (II. Podtatranský festival detských dychových orchestrov).
- ❖ 4. – 5. jún 1971, Bratislavská televízia nakrútila s dychovým orchestrom prvý film pod názvom „Štúdio plné nôt“. Premiéra tohto filmu bola 3. augusta 1971.
- ❖ 16. máj 1972, jubilejný 10. výročný koncert v sále PKO Prešov.
- ❖ 19. – 21. máj 1972, Podtatranský festival dychových súborov po prvýkrát víťaz. Putovná cena darovaná Národným podnikom Amati Kraslice patrí Prešovu.
- ❖ 9. – 10. september 1972, VII. ročník Pádiveho Trenčín, celoslovenský súťažný festival mládežníckych dychových orchestrov. 1. miesto.
- ❖ 30. jún – 15. júl 1973, Viedeň „JUGEND UND MUSIK IN WIEN“ svetový festival. Predseda poroty Dr. Rewellim ohodnotil vystúpenie dychového orchestra známkou „EXCELLENT“ (výborne, vynikajúco). Cena Rakúskeho rozhlasu.
- ❖ 1. september 1973, VIII. Celoslovenské dožinky v Nitre. Výnimočnosť 1000 vystúpenie dychového orchestra.
- ❖ 22. máj 1974, v sále PKO Prešov slávnostný koncert pri príležitosti 15. ročného jubilea vzniku dychového orchestra.
- ❖ 27. apríl – 2. máj 1979, výmenný zájazd Prešov – Halle Neustadt.

- ❖ 19. september 1979, v sále PKO Prešov XVII. výročný koncert pri príležitosti 20 – ročného jubilea vzniku dychového orchestra.
- ❖ 4. jún 1980, v sále PKO Prešov XVIII. výročný koncert.
- ❖ 13. – 22. august 1981, výmenný, koncertný zájazd Ózd, Maďarsko.
- ❖ 10. december 1981, oslavy 30. výročia ODPaM Prešov.

ROKY 1982 – 1992 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ

Viliam Tarjányi - ZUŠ Jána Pöschla, Prešov

Roky	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Koncerty	15	20	23	20	18	16	20	21	14	16	18
Oslavy	12	15	24	18	17	15	16	14	16	8	7
Výchovné koncerty	-	1	-	2	4	-	4	3	20	2	2
Súťaže	2	2	1	1	2	1	1	1	-	-	1
Festivály	1	1	2	1	1	-	1	1	-	1	1
Rozhlas	-	1	2	-	1	-	1	1	-	1	2
Televízia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Pohreby	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zahraničné koncerty	3	-	3	-	-	2	2	-	-	-	4

Prameň: V. Tarjányi, archív. Od roku 1985 ZUŠ Jána Pöschla, Prostějovská, Prešov

- ❖ 23. január 1982, víťaz v druhej kategórii Krajskej súťaže v Humennom.
- ❖ 7. – 9. máj 1982, víťaz VIII. ročníka Podtatranského festivalu v Poprade, 1.miesto za dramaturgiu a 1. miesto za povinnú skladbu.
- ❖ 17. máj 1982, PKO Prešov XX. jubilejný výročný koncert.
- ❖ 3. – 8. júl 1982, výmenný zájazd Prešov – Halle Neustadt, NDR.
- ❖ 4. – 6. marec 1983, Krajská súťaž ľudových škôl umenia vo Svite, 1. miesto.
- ❖ 6. – 8. máj 1983, Nová Dubnica, Celoslovenská súťaž ľudových škôl umenia. 2. miesto.
- ❖ 9. jún 1983, PKO Prešov XXI. výročný koncert.
- ❖ 25. február 1984, Krajská súťaž dychových orchestrov v Košiciach. 1. miesto.
- ❖ 1. – 3. jún 1984, IX. Podtatranský festival detských dychových orchestrov v Poprade. Víťaz vo svojej kategórii, 1. miesto za povinnú skladbu K. Pádívý: Na rakete.
- ❖ 14. jún 1984, PKO Prešov XXII. výročný koncert pri príležitosti 25. ročného vzniku dychového orchestra.
- ❖ 4. – 9. júla 1984, výmenný zájazd Prešov – Halle Neustadt, NDR.
- ❖ máj 1989, Celoslovenská súťaž mládežníckych dychových orchestrov v Novej Dubnici, 1. miesto.

- ❖ 10. – 11. november 1992, Celoštátna súťaž mládežníckych orchestrov v Modre.
Hlavná cena a cena za najlepšiu interpretáciu skladby slovenského autora.

ROKY 1993 – 2003 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ

ZUŠ Jána Pöschla, Prešov

- ❖ 1993, Medzinárodný festival mládežníckych dychových orchestrov Varna, Bulharsko. 1. miesto.
- ❖ 26. máj 1995 v sále PKO Prešov výročný koncert pri príležitosti 35 ročného jubilea vzniku dychového orchestra.
- ❖ august 1995, Medzinárodný festival dychových orchestrov v Kodani, Dánsko. 1. miesto.
- ❖ 1996, Podtatranský festival dychových orchestrov. Zlaté pásmo.
- ❖ 15. – 22. marec 1998, spoločný zájazd s mažoretkami v Monastir, Tunisko.
- ❖ 25. február – 2. marec 1999, spoločný zájazd s mažoretkami v Chalon – sur – Saône, Francúzsko.
- ❖ 19. máj 2000, 1. Tarjányiho Prešov, prehliadka mládežníckych dychových orchestrov a koncert pri príležitosti 40. výročia založenia orchestra.
- ❖ 3. – 8. október 2002, vystúpenie v Mentone, Francúzsko.
- ❖ 26. jún – 1. júl 2003, zahraničný zájazd a účinkovanie v Paríži, Francúzsko.

ROKY 2004 – 2010 PREHLAD NAJVÝZNAMNEJŠÍCH VYSTÚPENÍ

ZUŠ Jána Pöschla, Prešov

- ❖ 22. – 27. január 2004, festival v San Reme, Taliansko.
- ❖ 20. – 26. február 2004, zájazd v meste I'vrea, Francúzsko.
- ❖ 20. máj 2006 Poprad, Európsky festival umeleckého školstva.
- ❖ 9. – 11. jún 2006, Celoštátna súťažná prehliadka detských a mládežníckych dychových hudieb Prešov. Zlaté pásmo v kategórii, mládežnícke dychové hudby.
- ❖ 24. – 27. august 2006, účasť na Medzinárodnom festivale dychových hudieb v meste Plońsk, Poľsko.
- ❖ 27. mája 2007, účasť na 15. ročníku národnej prehliadky detských dychových hudieb „Čermákovo Vysoké Mýto“. Pamätný list mesta Vysoké Mýto. Cena dirigenta p. Doležalovi.
- ❖ 23. – 26. august 2007, zájazd v Plońsk, Poľsko.

- ❖ 14. júna 2008, Festival dychových hudieb, Valaská '2008.
- ❖ 13. jún 2009, Nultý ročník Medzinárodného dychového festivalu, „Tarjányiho Prešov“. Ďakovný list primátora mesta Prešov.
- ❖ 26. – 31. máj 2010, 11. Medzinárodný festival dychových orchestrov v Giulianova, Taliansko. Spoločne s mažoretkami Witches pri PKO Prešov. Cena prezidenta Talianskej republiky. Cena mesta Giulianova (koncertná trúbka), za najlepšiu interpretáciu skladieb.

SPOMIENKY, ZAČIATKY BÝVALÝCH A SÚČASNÝCH ČLENOV

Anna Bakajsová – Beáta Balážiová

V kapitole sú spomienky bývalých a súčasných členov, ktorí pôsobili a pôsobia v dychovom orchestri. Niektoré príspevky členov dychového orchestra boli už publikované a vyšli ako úplné, autentické texty v predchádzajúcich bulletinoch. Uvádzame ich v skrátenej verzii.

Príspevky z bulletinu – 10 rokov „Dychového orchestra ODPM“ v Prešove

Štefan FOLTÍN (od januára 1960 do 08. 06. 1971, Es trúbka, B trúbka)

Začiatok môjho účinkovania v orchestri sa datuje na december 1959. Je to vlastne dátum zrodu orchestra vôbec. Pamätám sa na to veľmi dobre. Zavolali nás do školskej jedálne, kde nám súdruh Tarjányi oznámil, že sa zakladá dychový orchester, kto by mal záujem účinkovať v ňom, nech sa prihlási. Hoci som si prácu v dychovom orchestri nevedel predstaviť, prihlásil som sa na Es trúbku. Musím sa priznať, že som vôbec nevedel, ako ten nástroj vyzerá. Keď prišli nástroje, každému žiarili oči nad tou mosadzou a medenou krásou. Keď každý vyfasoval ten svoj hudobný nástroj, hrdo som vykračoval domov s kufríkom v ruke, že som muzikant.

Medzníkom môjho účinkovania v orchestri bol prechod z doprovoďného nástroja Es trúbky na melodický nástroj B trúbku. Až vtedy som celkom prišiel na krásu a moc hudby. Strávil som veľa času so svojou trumpetou, ale oplatilo sa to. Vypracoval som sa medzi najlepších a stal som sa oporou orchestra, a po určitom čase aj jeho sólistom.

Rád si spomínam na to, keď som hral prvému kozmonautovi sveta J. Gagarinovi na jeho žiadosť „Večierku“, na novoročné vystúpenie na Pražskom hrade a na zvláštne uznanie na súťaži „Kmocho Kolín“.

Cecília KALEJOVÁ, rod. PINKOVÁ (od 03. 01. 1960 do februára 1966, tenor)

Spomínať na dychovku znamená pre mňa spomínať na veľmi pekné obdobie môjho života. Bola som žiačkou siedmej triedy, keď súdruh Tarjányi založil v škole dychový orchester. Vďaka jemu som sa stala členkou tohto súboru. Roky prežité v súbore patria medzi moje najkrajšie. Rástla i dospievala som spolu s ním. Boli to dni skúšok, vystúpení i zájazdov.

Súbor prebudil vo mne lásku k hudbe, ale aj cit ku kolektívu a k povinnostiam.

Marián NEPELA (od septembra 1961 do septembra 1964, trombón)

Do orchestra som sa dostal ako žiak 7. triedy ZDŠ, kedy som začal hrať na trombón spolu so svojou spolužiačkou barytonistkou Beátou Leukaničovou.

Nasledovali hodiny cvičenia, ktoré sme si odsedeli v školskom hudobnom kabinete, aj cvičenia doma. Vďaka veľkej trpezlivosti súdruha učiteľa Tarjányiho som sa v hre na tento nástroj zdokonalil tak, že som po krátkom čase začal navštevovať pravidelne aj skúšky orchestra. Po poctivej a namáhavej práci dostavili sa aj prvé výsledky, prvé úspechy, ktoré nás vzpružili a mali sme z nich radosť.

V orchestri som pracoval niekoľko rokov. V ňom som dostal veľmi dobré základy pre moje ďalšie štúdium hudby na konzervatórium v Bratislave. Pri mojich začiatkoch v tomto orchestri som si neuvedomil vážnosť tejto mojej záľuby a činnosti. Vtedy som samozrejme ešte nemohol vedieť, že hudba bude v mojom živote zastávať rozhodujúce miesto, že bude mojím povoláním. Až neskôr som prišiel na to, že tento orchester mi dal všetko to, čo potrebuje každý muzikant, ktorý sa chce vážne a seriózne zaoberať hudbou.

Príspevky z bulletinu – Dychový orchester Okresného domu pionierov a mládeže v Prešove
1959 – 1979

Magdaléna RUSŇÁKOVÁ, rod. MATEJOVÁ (od 07. 01. 1971 do 18. 10. 1975, flauta)

Za štyri roky svojho účinkovania v dychovom orchestri som prežila dni príjemné i vzrušujúce, naplnené poznaním hudobného žánru pre mňa do tej doby málo známeho, nových zaujímavých skladieb našich i svetových autorov, spoznávaním našich významných predstaviteľov politického, kultúrneho a spoločenského života, neznámych miest i krásnych zákutí našej vlasti i zahraničia.

Boli to tiež dni menej príjemné, keď bolo treba sa zrieknuť pohodlia, obetovať voľný čas a iné záujmy pre dobrú vec nielen zo strany všetkých členov, ale predovšetkým zo strany celého vedenia, pretože to všetko predchádzalo úspechom a potlesku vďačného publika.

PhDr. Ivan BENKO (od septembra 1961 do 07. 03. 1970, B bas)

Bolo to v marci 1961, keď prišiel kamarát Janko a hrdo vyhlásil, že hrá na trúbke. Zvedavosť ma priviedla na jeho hodinu nácviku a čuduj sa svete, to nebola trúbka, ale trúbisko, do ktorej sa bolo treba obliekať. Skúsil som na nej zatrúbiť. Podarilo sa mi to a už o krátky čas som v orchestri hral na B – tubu. Vydržal som pri nej deväť rokov. Zažil som

s ňou mnoho pekných chvíľ na vystúpeniach doma i v zahraničí. Prostějov, Praha, Rovište, Anglicko a ďalšie, ani sa nedá na všetko spomenúť. Ale predsa na čo nikdy nezabudnem je to, že ak chcem robiť dobrú a poctivú prácu, na to musí byť dobrý kolektív a snaha všetkých, ťahať za jeden koniec. Natrvalo mi ostali spomienky na dirigentov a dobrých kamarátov – dychovkárov.

Boris KOPČÁK (od 14. 06. 1969 do 01. 09. 1972, trombón)

Počas návštevy ZDŠ učil som sa už na LŠU hrať na husliach. Do trombónovej hry ma uviedol môj učiteľ a dirigent pionierskej dychovky Viliam Tarjányi. Pod jeho vedením som získal teoretické základy, praktické návyky a zručnosti trombónovej hry.

Úspešné koncerty našej dychovky na rôznych súťažiach a festivaloch ma nadchýnali ešte k náročnejšej príprave na koncertné vystúpenia a upevňovali moje hudobné sebavedomie.

Doc. Ing. Marián FLIMEL, CSc. ((od 22. 10. 1969 do 26. 09. 1976, B klarinet)

Svet detí a hudby – tak spomínam na sedem rokov, ktoré som prežil v pionierskej dychovke. S odstupom času zvlášť oceňujem silu zohratého kolektívu, optimizmus hudby a osobnosť dirigentov, ktoré mali vplyv na môj osobný život. Rád spomínam na to, že hoci mnohí z nás sme nemali LŠU pracovali sme tvorivo, stáli sme často na najvyššom stupni na súťažiach a prehliadkach. Ja osobne som sa naučil hrať na klarinete u súdruha Olejarníka za jediný rok. Svedomitá príprava a metodická a praktická pomoc dirigentov mi umožňovali zvládnuť obtiažne skladby.

Príspevky z bulletinu – Mládežnícky dychový orchestr „40“

Jakub SABOL (od januára 1960 do septembra 1962, F bas)

Vďaka dochádzke do hudobnej školy som mal základné znalosti hudobnej náuky. Pán učiteľ Tarjányi to samozrejme na hodine hudobnej výchovy poznal a opýtal sa, či by som nechcel skúsiť hrať v školskej dychovke. Po skončení vyučovania som prišiel do kabinetu hudobnej výchovy a chcel som hrať na krídlovku. Tam už bolo obsadené. Klarinet tiež. Chcel som odísť a pán učiteľ hovorí, čo by si hneď chodil preč. Tam sa ešte môžu miesta uvoľniť. Neskôr vždy niekto vypadne. Teraz by som potreboval niekoho na basu. Mohol by si skúsiť ako ti to pôjde a uvidíme. Posadil ma pred stojan, kde otvoril školu hry na F bas a po prvej stupnici som, na prvom zoznamení s nástrojom, zahral prvé dve strany cvičení. Vtedy si ma

pán Tarjányi zapamätal a i keď by som celkom iste stokrät radšej hral na krídlovku alebo klarinet, snažil som sa ho nesklamať a odvádzať slušný výkon.

Zo začiatku, som to všetko robil celkom iste preto, že som chcel pomôcť jemu. Až neskôr, keď sme sa medzi sebou viac poznali, sme asi všetci postupne začali pracovať pre orchester. A niekedy nedávno mi vlastne došlo, že najviac sme pri tom všetkom pracovali pre seba, pre mnoho nádherných zážitkov, na ktoré ja nikdy nezabudnem. Dnes som presvedčený, že z nás členov dychovky, na to vtedy nikto nepomyslel. Len náš pán Tarjányi o tom celkom iste dobre vedel.

Mgr. Beáta BALÁŽIOVÁ, rod. LEUKANIČOVÁ (od septembra 1961 do septembra 1966, barytón)

Bol školský rok 1961/62, navštevovala som 7. triedu ZDŠ na Mudroňovej ulici a hudobnú výchovu ma vyučoval pán učiteľ Tarjányi. Jedného dňa ma oslovil, či by som nechcela účinkovať v mládežníckom dychovom orchestri. Keďže tento orchester som poznala, nerozhodovala som sa dlho. Bol mi súdený hudobný nástroj – barytón. Trochu pre dievča veľký nástroj, no zvykla som si. Hodiny spočívali v nácviku techniky fúkania, získavania nátlaku, techniky prstokladu pri hre. Noty som už predtým ovládala, navštevovala som totižto súčasne hudobnú školu – odbor klavír. Dnes si už presne nepamätám, no o 2-3 mesiace som sedela ako nováčik v spomenutom orchestri, ktorý pozostával z pôvodných hráčov, účinkujúcich od jeho založenia. Spolu so mnou prišli viacerí noví spoluhráči z rôznych prešovských základných škôl. Začalo pre mňa sedemročné obdobie, kedy väčšinu voľného času som obetovala hudbe.

Aj napriek tvrdej práci, ktorú sme museli odviešť, človek spomína, len na výsledky, ktoré boli úžasné a priniesli nám uspokojenie. Vytvorili sa medzi nami pekné priateľské vzťahy, ktoré pretrvávajú vo väčšine dodnes.

Jozef BLAŽOVSKÝ, st. (od septembra 1961 do septembra 1966, bastrúbka, trombón)

Píše sa september 1961. Na ZDŠ Konštantínova č.2 prichádza pán učiteľ Tarjányi. Robí nábor nových členov do dychovky. Keďže ja som v tomto roku končil hudobnú školu v hre na husle, prihlásil som sa. Bol som medzi tými, ktorých si pán Tarjányi vybral. Mal som tú výhodu, že som poznal noty. Na hodiny hry na hudobný nástroj – bastrúbku som chodil k pánovi Tarjányimu do hudobného kabinetu na ZDŠ Mudroňova.

Po roku nácviku hry na nástroj, v septembri 1962 som sa už dostal do orchestra. Najprv to bol iba pravidelný nácvik hry v orchestri – štvrtok večer, sobota dopoludnia. Postupom času prišli prvé vystúpenia. Najhoršie to bolo v lete cez prázdniny, keď spolužiaci a kamaráti chodili na Delňu a my sme išli na skúšky dychovky do ODPaM. Závidel som im. No keď prišli prvé vystúpenia a hlavne zájazdy bolo opačne. Oni začali závidieť mne. Aj s odstupom času však viem, že to neboli zbytočne strávené hodiny .

Peter BEDNÁR (od 25. 05. 1972 do 17. 12. 1976, B klarinet)

Až po rokoch si človek dokonale uvedomí, akým prínosom bola pre neho práca v takomto orchestri. Veď kamarátstva, prvé tajné lásky, kolektív, zážitky na cestách a spomienky hovoria za všetko. Stačí pozrieť na fotografie z tej doby a hneď sa ocitnem v čase dávno minulom, kedy som mal rešpekt pred staršími a skúsenejšími kamarátmi (kolegami), kedy som chcel tiež niečo znamenať, dokázať. A niekde tam vďaka tej dobe som si začal uvedomovať kvalitu človeka, muzikanta, práce, života. Asi to bolo preto, lebo za obrovskou drinou na skúškach orchestra prišla odmena, či už vo forme zájazdu, množstva ocenení a pod.

Určite to nebol premárnený čas ,skôr naopak bolo to obdobie, ktoré sa zúročuje aj v súčasnom živote a kladne vplývalo na celý môj doterajší život. Veď hudba, ako interpreta ma sprevádza odvtedy stále a neviem si bez nej predstaviť svoj ďalší život.

Mgr. Beáta IVANOVÁ, rod. OLEJARNÍKOVÁ (od 19. 11. 1977 do 23. 08. 1984, veľký bubon)

Do “dychovky“ som prvýkrát prišla v siedmom ročníku základnej školy. Vtedy som navštevovala EŠU – nástroj klavír. Podľa vzoru môjho otca, dirigenta dychového orchestra, som chcela aj ja hrať v orchestri. Dával mi hodiny hry na klarinete. No bola som vo veku, keď

obzor mojich záujmov sa rozšíril a cvičiť na tomto nástroji sa mi veľmi nechcelo. Tak to skúsil s bicím nástrojom. Spomínam na prvú skúšku v orchestri. Bola sobota – 9,00 hod.

V miestnosti bývalého ODPaM, kde sme mali skúšky, som sa postavila za veľký bubon s dreveným stojanom na noty a “pochodovkou“. Rozcvička začala Fanfárovým pochodom

Veľmi rýchlo som si zvykla a hoci pod stálym drobnohlľadom môjho otca, v orchestri som hrala sedem rokov. Toto obdobie patrí medzi moje pekné spomienky. Výborný kolektív, koncerty, súťaže, zájazdy, festivaly.

MUDr. Ján VYŠŇOVSKÝ (od 16. 08. 1976 do 17. 05. 1982, trombón)

Do dychovky ma priviedol pán Tarjányi, ktorý presvedčil moju mamu, že dychovka bude lepším riešením pre mňa, ako bola moja krátka činnosť v hre na klavír, do tejto doby. Doporučil mi hru na “čudnú trúbku” o ktorej som veľa nevedel a ani som si nevedel predstaviť, ako ma dokáže na nej naučiť hrať. Nikdy som nebol a ani nie som veľmi talentovaný v hre na nástroje a môj hudobný sluch je nie najlepší, napriek tomu to pán Tarjányi dokázal, čo ozaj dodnes považujem za veľké umenie.

Na pána Tarjányiho mám veľa spomienok, avšak ani jedna, to musím priznať sa nespája s tým, že by mi chcel ublížiť alebo ma ponížiť. Vždy sa mi snažil pomôcť a pomohol mi v rámci výletov a súťaží spoznať aj časť Slovenska a bývalé NDR a Maďarsko, za čo mu ozaj ďakujem . Pán Tarjányi bol prísny učiteľom hudobnej výchovy na základnej škole, ale nemal som pocit, že by bol nespravodlivý. Som rád, že som mal tú česť spoznať pána Tarjányiho a byť jeho žiakom.

Súčasný príspevky

PhDr. Viliam TARJÁNYI (od 20.11.1966 do 28.09.1978, Es trúbka, B trúbka, krídlovka)

Dvanásť rokov pôsobenia bez prerušenia v dychovom orchestri a ďalších šesť rokov ako výpomoc na všetkých významných a dôležitých akciách orchestra sú najkrajšími rokmi v mojom „hudobnom živote“. Základy, ktoré mi dal na dychový nástroj otec, vypestovali vo mne veľmi silnú inšpiráciu hrania nielen v dychovom orchestri, ale predovšetkým v hre na trúbku. Hra na tomto nástroji bola pre mňa muzikoterapiou.

Postupne prechodom od doprovodného nástroja Es trúbky, tutti hráča, som sa vypracoval na sólistu orchestra v hre na krídlovku a trúbku. Tento chronologicky „hudobno-nástrojovi“ vývoj hráča mi dopomohol k pomerne veľmi solídному zvládnutiu

hráčskej techniky, čo mi prospelo pri vykonávaní základnej vojenskej služby pri Posádkovej hudbe Banská Bystrica.

Počas môjho účinkovania bol vždy dychový orchester zložený zo silných, nadaných, hráčskych individualít, ale pri vystúpeniach tvoriaci perfektne zohratý kolektív. Boli to charizmatické osobnosti. V tých časoch nás spájala hudba ako umenie.

Ukončil som Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Filozofickú fakultu v Prešove, ale ak by som sa vrátil do obdobia pri rozhodovaní kam pôjdu moje kroky štúdia po základnej škole, bolo by to konzervatórium a myslím si a som o tom presvedčený, že pokračovanie na Vysokej škole múzických umení v hre na trúbku. To je už len utópia, ktorá už nenadobudne kontúry skutočnej predstavy.

Aj keď sa mi sen, byť profesionálnym hráčom na trumpetu nesplnil, predsa v oblasti umeleckej činnosti pôsobím. Na Prešovskej univerzite v Prešove medzi iným zastávam funkciu tajomníka Rady pre umeleckú činnosť Prešovskej univerzity v Prešove. V septembri tohto roku končím doktorandské štúdium obhajobou dizertačnej práce „Manažment umeleckej činnosti v univerzitných podmienkach na Slovensku“.

Jozef KAKAŠČÍK (od 09. 10. 1972 do 27. 08. 1974, B trúbka)

Prvý kontakt s hudbou bol doma v rodine, kde dedo a otec boli kantori v kostole v Záborskom. Takže mňa a sestru viedol k muzicírovaniu otec. Prvé hodiny hudobnej teórie a hru na nástroj trúbka som absolvoval v roku 1971 v DK ROH Prešov. Po niekoľkých mesiacoch chodenia na nástroj ma otec priviedol do Pionierskeho domu k p. Viliamovi Tarjányimu, aby som sa pokúsil hrať v dychovom orchestri. Prvá otázka p. Tarjányiho bola. Máte chatu? Môj otec s prekvapením na túto otázku odpovedal, že nie a bol som p. Tarjányim prijatý. Po čase som pochopil, prečo sa na túto vec opýtal.....

V dychovom orchestri som prešiel tvrdou muzikantskou školou po všetkých stránkach. Kto zvládol nároky kladené p. Tarjányim v hre na nástroj a hráčsku disciplínu, dostal najlepšiu školu pre ďalší umelecký rast. Pôsobenie v dychovom orchestri bolo aj výbornou prípravou pre štúdium na Štátne konzervatórium v Košiciach.. Pri talentových skúškach skúšajúci pedagógovia sa ma medzi iným pýtali, v ktorom dychovom orchestri som pôsobil. Po odpovedí, že týmto dychovým orchestrom bol Mládežnícky dychový orchester v Prešove zaujali kladné stanovisko s odôvodnením, že u p. Tarjányiho som dostal veľmi dobré základy. Tento fakt hodnotili pozitívne s odporúčaním prijať ma na štúdium, čo sa stalo skutočnosťou.

Po skončení konzervatória a základnej vojenskej služby pri Posádkovej hudby Topoľčany som sa vrátil do dychového orchestra najprv ako hráč a od roku 1990 som vykonával funkciu dirigent tohto dychového orchestra plných 6 rokov.

Mgr. Eva LIBEROVÁ (od 12. 01. 1967 do 03. 02. 1970, krídlovka)

„Dobrý večer, pán učiteľ,“ oslovila som v telefóne p. uč. Tarjányiho. „Práve som sa z novín dozvedela, že ste boli ocenení, gratulujem,“ pokračovala som.

S prekvapením v hlase sa ozval. „Dobrý večer, ty si mi zavolala? Myslel som, že na mňa už všetci zabudli.“

„Kdeže, pán učiteľ, nedá sa zabudnúť na človeka, ktorého máme v srdci.“ Je to len časť z príjemného rozhovoru, ktorý sa vtedy uskutočnil....

Stanislava CIMERMANOVÁ (členka súčasného dychového orchestra, flauta)

Od detstva som mala vzťah k hudbe a ako obligátny nástroj som hrala na flaute. Do orchestra som sa prihlásila na odporúčanie mojej učiteľky a viacerých kamarátov. Zatiaľ ma to veľmi baví, máme dobrú zostavu a výborný kolektív. Orchester mi dáva veľmi veľa, okrem toho, že si vylepšujem techniku a kvalitu hrania, chodím po svete a vidím mnohé krajiny a iné orchestre.

Z množstva listov, ktoré pán Viliam Tarjányi dostal počas svojho plodného umeleckého života od bývalých odchovancov dychového orchestra, významných osobností hudobného života vyberám.

Mgr. František TURÁK (od 07. 02. 1969 do 04. 09. 1975, Es trúbka, B trúbka)

Vážený pán Tarjányi!

Aj keď som absolvoval FFUK v odbore hudobná veda a dlhé roky som pôsobil v profesionálnych populárnych skupinách (Elán), písal som 10 rokov pre Tanečný orchester Čs. rozhlasu, nikde som sa nenaučil v takom krátkom čase tak dokonale a do hĺbky všeobecne vnímať hudbu ako práve v dychovke pod Vaším vedením. Za to Vám zo srdca VĎAKA .

Kvalita, Vám sa to, pán učiteľ, vždy podarilo: vytvoriť schopné teleso mladých hudobníkov, mladých zapálených nadšencov, ktorí pod Vaším vedením dosiahli triumfálne výsledky. Výsledky, za ktoré by sa nemuseli hanbiť ani špičkoví svetoví odborníci – pedagógovia .

V ťažkých rokoch totality ste sa vždy svojou húževnatosťou prebojovali ako šéfdirigent súboru na Československú špičku. (z listu p. Františka Turáka, hudobného skladateľa, muzikológa , 09. 12. 1992)

Karol PÁDIVÝ (1908 - 1965), hudobný skladateľ a pedagóg

..... prikladám partitúry, neviem, či to už tiež nemáš, ale to nevadí. Ten Tvoj súbor sa mi veľmi, veľmi páčil. (z listu p. Pádivého p. Tarjányimu)

Gejza PRÍBELA, hudobný skladateľ

Srdečný pozdrav Vilko.

Trošku pozde, ale predsa Ti posielam článok o priebehu VII. Pádivého Trenčína.

Doterajšie festivaly ukázali, že nie vždy je to ukážka vrcholné umenia amatérskych dychových hudieb na Slovensku. Stále sa tam dostávajú súbory, ktorých umelecká kvalita je pochybná a technická vyspelosť nezodpovedá cieľom Pádivého Trenčína. I na terajšom festivale, okrem tvojho orchestra a orchestra z Trenčianskej Teplej, účasť ostatných orchestrov z pochybovala úmysel tejto vrcholnej ukážky našich amatérskych súborov. (z listu p. Gejzu Príbelu, inšpektora vojenských hudieb na Slovensku, 08. 11. 1972)

Neodmysliteľnou zložkou pri zahraničných zájazdoch súčasného mládežníckeho dychového orchestra v Prešove sú mažoretky Witches PKO Prešov. Vedúca súboru „prešovských bosoriek, stríg, čarodejníč“ Mgr. Jana Imrichová spomína.

MAŽORETKY V ŠPANIELSKU

Castellon de la Plana, 2001

Už ako renomovaný umelecký súbor sa predviedli mažoretky domácemu publiku v tom najlepšom svetle. V tvrdej konkurencii, pred zrakmi tisícok obyvateľov a návštevníkov, defiloval súbor ulicami ako jeden z najobdivovanejších. Iskrivý mihot paličiek a koordinácia

pohybov v rytme chytľavých melódií mládežníckeho dychového orchestra ZUŠ J. Pöschla pod taktovkou Jaroslava Doležala strhával publikum k nadšeným prejavom uznania. Hudobníci perfektne zaranžovali mnohé populárne skladby a aj vďaka nim súbor uspel a presadil sa ako rovnocenný v tvrdej konkurencii profesionálnych dychových hudieb. (Vítkovičová K., Imrichová J., s. 39)

EDIČNÁ POZNÁMKA

Predložený jubilejný zborník nadväzuje na doterajšie spracované a publikované bulletiny týkajúce sa dychového orchestra:

- 10 rokov Dychového orchestra ODPM v Prešove. Vydal Okresný dom detí a mládeže v Prešove. Prešov 1969.
- Dychový orchester Okresného domu pionierov a mládeže v Prešove 1959 – 1979. Vydal Okresný dom pionierov a mládeže v Prešove. Prešov 1980.
- Dychový orchester ABC – CVČ Prešov. Prešov 1999.
- Bakajsová A., Tarjányi V.: Mládežnícky dychový orchester „40“. Prvé vydanie. Prešov 2000.
- Tarjányi, V.: 13. jún Tarjányiho Prešov'2009 – Medzinárodný festival dychových orchestrov. Prešov 2009.

Časť tohto zborníka tvoria písomné údaje z kroniky p. Viliama Tarjányiho ako aj štatistické spracovanie vystúpení, akcií, prehľad pôsobenia bývalých členov v dychovom orchestri z archívneho materiálu zakladateľa dychového orchestra .

- Kronika 1 – „Začiatok 1. január 1960 až 31. december 1967“, s. 201
- Kronika 2 – „Smer England 1968 až 31. august 1974“, s. 196
- Kronika 3 – „September 1974 až 31. december 1981“ s. 193
- Kronika 4 – „13. január 1982 až súhrn roku 1984“, s. 111
- Menoslov účinkujúcich v dychovom orchestri ODPM 1960 - 1986

V jubilejnom zborníku je uvedená citácia autora článku uverejnené v Kultúrno – spoločenskom mesačníku, Prešovský magazín.

- ŠVORC, P.: 2010. V znamení hudby. In: Prešovský magazín. Ročník 1(51) Október 2008, s.18-19. Prešovský magazín.

V spomienkach na spoločné vystúpenie mažoretiek a dychového orchestra je publikovaný úryvok z knihy o mažoretkách.

- VITKOVIČOVÁ K., IMRICHOVÁ J.: 2004. O mažoretkách pre mažoretky. Witches Slovakia, „We will survive“ – Prežijeme, s. 74

Tento jubilejný zborník zachytáva niektoré myšlienky, momenty ontológie Mládežníckeho dychového orchestra Prešov za obdobie svojho 50 ročného pôsobenia. Obohatený je o fotografickú dokumentáciu s dôrazom na roky 1960 až 1986.

Redakčná uzávierka bola 27. 08. 2010, takže ďalšie zmeny už nebolo možné uviesť a doplniť.

Na tomto mieste patrí úprimné poďakovanie všetkým, ktorí sa pri príprave tohto dokumentu podieľali.

Viliam Tarjányi

OBRÁZKOVÁ PRÍLOHA

Viliam Tarjányi – Jozef Blažovský

Príloha je spracovaná vďaka zdokumentovaniu fotografií bývalých členov dychového orchestra (Jozef Blažovský, st., Juraj Dorko, Jozef Urban, Juraj Marton, Martin Mešša a ďalší).

❖ Prvý máj a Medzinárodný deň detí (s. 72 – 75)

Prvomájové sprievody boli pre mládežnícky dychový orchester v rokoch 1960 – 1984 významné tým, že si medzi iným pripomínal svoje prvé verejné vystúpenie pre občanov mesta Prešov (1. máj 1960)

❖ Výročné koncerty (s. 76 – 80)

Výročné koncerty boli domácim vrcholom, slávnostnou udalosťou mládežníckeho dychového orchestra. Prezentácia naštudovaných skladieb v podaní celého kolektívu aj sólistov.

❖ Medzinárodné a zahraničné zájazdy, festivaly, súťaže (s. 81 – 85)

Reprezentácia mesta, kraja, republiky vždy boli a sú prezentáciou a umeleckou konfrontáciou mládežníckeho dychového orchestra so zahraničnými orchestrami.

❖ Sekcie (s. 86 – 91)

Mládežnícky dychový orchester tvoria sekcie jednotlivých nástrojov: drevených, plechových a bicích.

❖ Ocenenia (s. 92 – 96)

Mládežnícky dychový orchester počas svojho 50. ročného pôsobenia získal množstvo diplomov, pamätných plakiet. Získal aj uznania, ktoré sú hodnotené medzi najvyššie ocenenia.

❖ 40. výročie vzniku mládežníckeho dychového orchestra (s. 97 – 100)

Dňa 21. 10. 2000 si pripomenulo 120 bývalých členov mládežníckeho dychového orchestra 40. výročie vzniku tohto orchestra. Stretnutie malo dôstojný priebeh hodný tohto výročia.

❖ Momentky (s. 101 – 108)

Zachytávajú fotografie, ktoré neboli doposiaľ uverejnené v žiadnej publikácii o dychovom orchestri. Vzácny dokumentom je fotografia hudobníkov, ktorí boli „hercami“ dychového orchestra pri natáčaní Oscarového filmu „Obchod na korze“. Hráčmi toho orchestra, ktorí sa objavili v tomto filme, boli aj bývalí členovia mládežníckeho dychového orchestra.

❖ Prvý máj a medzinárodný deň detí

1. máj 1960 – prvé verejné vystúpenie, Prešov

Medzinárodný deň detí 1960 – Prešov

Rok 1961 – Prešov

1. máj 1963 – Prešov

1. máj 1974 – Prešov

1. máj 1977 – Prešov

1. máj 1979 – Halle Neustadt, NDR

❖ Výročné koncerty

1. výroční koncert 30. 04. 1963 PKO Prešov

3. výroční koncert 24. 04. 1965 PKO Prešov

3. výroční koncert 24. 04. 1965 PKO Prešov

8. výroční koncert 07. 05. 1970 PKO Prešov

10. výroční koncert 16. 05. 1972 PKO Prešov

18. výroční koncert 04. 06. 1980 PKO Prešov

23. výročný koncert 23. 05. 1985 PKO Prešov

**Výročný koncert pri príležitosti 35. výročia založenia mládežníckeho
dychového orchestra, 26. 05. 1995 PKO Prešov**

**Výročný koncert pri príležitosti 35. výročia založenia mládežníckeho
dychového orchestra, 26. 05. 1995 PKO Prešov**

**Výročný koncert pri príležitosti 35. výročia založenia mládežníckeho
dychového orchestra, 26. 05. 1995 PKO Prešov**

❖ **Medzinárodné a zahraničné zájazdy, festivaly, súťaže**

Praha 23. 06. 1964

Příbram, Rovište 25. 06. - 03. 07. 1966

Medzinárodný festival FIJO Cheb 3. – 5. júla 1970

PRESSFEST, Frankfurt nad Odrou, NDR, 13. – 14. jún 1970

Zahraničný zájazd Francúzsko, 1990

Zahraničný zájazd Varna, Bulharsko, 1991

Zahraničný zájazd Francúzsko, 1999

Zahraničný zájazd Španielsko, 2001

Zahraničný zájazd Francúzsko, 2006

Zahraničný festival Giulianova, Taliansko, 2010

❖ Sekcie

Heligóny

Krídlovky

Tenory

Klarinety

Klarinety

Trombóny

Tenory a barytóny

Lesné rohy

Trúbky

Křídlovky

Křídlovky a bicie

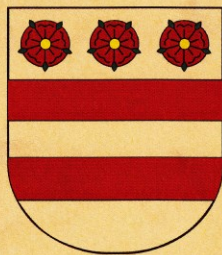

Bicie

❖ Ocenenia

Pamätná tabuľa zakladateľovi Mládežníckeho dychového orchestra

Mesto Prešov

udeľuje

*CENU MESTA PREŠOV
ZA ROK 2008*

*Viliamovi TARJÁNYIMU
in memoriam,*

*významnému hudobníkovi, skladateľovi a dirigentovi
za jeho zásluhy a osobný vklad do rozvoja mládežníckych dychových
orchestrov na Slovensku a za rozvoj a vynikajúce výsledky v oblasti
záujmovej umeleckej činnosti v rámci mesta Prešov i celého Slovenska*

Prešov, 4. jún 2009

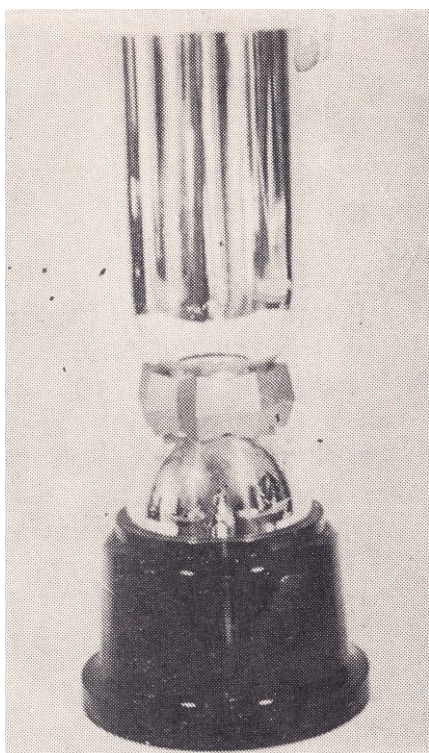
*Pavel Hagari
primátor mesta*

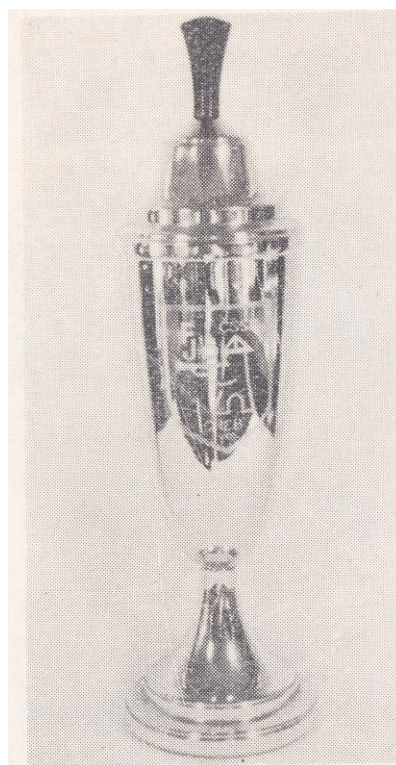
**Cena mesta Prešov za rok 2008 udelená primátorom
mesta Prešov „In memoriam“ p. Tarjányimu, 2009**

**Hlavná „Putovná cena“ AMATI KRASLICE natrvalo
udelená Mládežníckemu dychovému orchestru Prešov 1977**

**Cena Rakúskeho rozhlasu
Jugend und Musik in Wien 1973**

**Medzinárodný festival dychových
orchestrov FIJO, Cheb 1970**

**Cena mesta Giulianova za najlepšiu interpretáciu skladieb,
koncertná trúbka, Taliansko 2010**

❖ **40. výročie vzniku mládežníckeho dychového orchestra**

**Slávnostný akt odhalenia pamätnej tabuli zakladateľovi
a umeleckému vedúcemu mládežníckeho dychového orchestra
p. Tarjányimu na priečelí budovy bývalého ODPaM Prešov
21.10. 2000**

**Zdravica bývalých členov mládežníckeho dychového orchestra
pri príležitosti 40. výročia stretnutia, 2000**

Ďakujem Vám

**Časť členov mládežníckeho dychového orchestra
pri slávnostnom stretnutí na MsÚ Prešov 21. 10. 2000**

**Časť členov mládežníckeho dychového orchestra
pri slávnostnom stretnutí na MsÚ Prešov 21. 10. 2000**

**Časť členov mládežníckeho dychového orchestra
pri stretnutí v starej dobrej skúšobni
v bývalom ODPaM Prešov 21. 10. 2000**

❖ **Momentky**

Sólista Marián Nepela

**Ivan Benko, Vladimír Šiffter,
Marián Nepela**

Pred vystúpením alebo po vstupeí?

Rodiaci sa dixieland partia „Lečo“

Dixieland partia „Lečo“ v Prostějove

Dixieland Lečo "2"

Dixieland Lečo "2"

Prázdninový relax mládežnického dychového orchestra, Vyšné Ružbachy

Ranná rozcvička mládežnického dychového orchestra, Vyšné Ružbachy

**Niektorí z členov mládežníckeho dychového orchestra
z filmu Obchod na korze, Sabinov 1964
(stoja v prvom a druhom rade Tarjányi, Olejarník, Benko,
sedia vpredu Blažovský, Kačerik, Foltín)**

**CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ PIONÝŘŮ S PŘEDSTAVITELI STRANY A VLÁDY
Roviště · červen · 1966**

**Pasažieri na lodi „PRINC ALBERT“, z Oostende do Dover, 1968
(zľava pp. Tej, Olejarník, Boldižár, Dudra)**

**Členovia dychového orchestra pri „Rolls – Royce“
Anglicko 1968**

ISBN 978-80-969786-5-6

